

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לכלכלה ותקציבים

מערכת החינוך בישראל בראייה השוואתית
בינלאומית
על-פי Education at a Glance (EAG) 2014

מינהל כלכלה ותקציבים
אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה

9 בספטמבר 2014

נתוני הבסיס של מדינות השוואה

שיעור הלומדים מתוך כלל האוכלוסייה	תמ"ג ריאלי לנפש	
30.6%	30,168	ישראל
23.7%	35,453	OECD
29.1%	31,487	ניו זילנד
26.5%	41,843	דנמרק
26.0%	38,611	פינלנד
25.6%	49,321	ארה"ב
24.1%	29,035	קוריאה
22.9%	36,391	צרפת
21.9%	25,672	פורטוגל
21.5%	32,157	ספרד
20.5%	27,046	צ'כיה
19.9%	40,990	גרמניה
18.5%	33,870	איטליה

שכר

רמת שכר המורים בישראל נמוכה מהשכר הממוצע
במדינות ה-OECD.

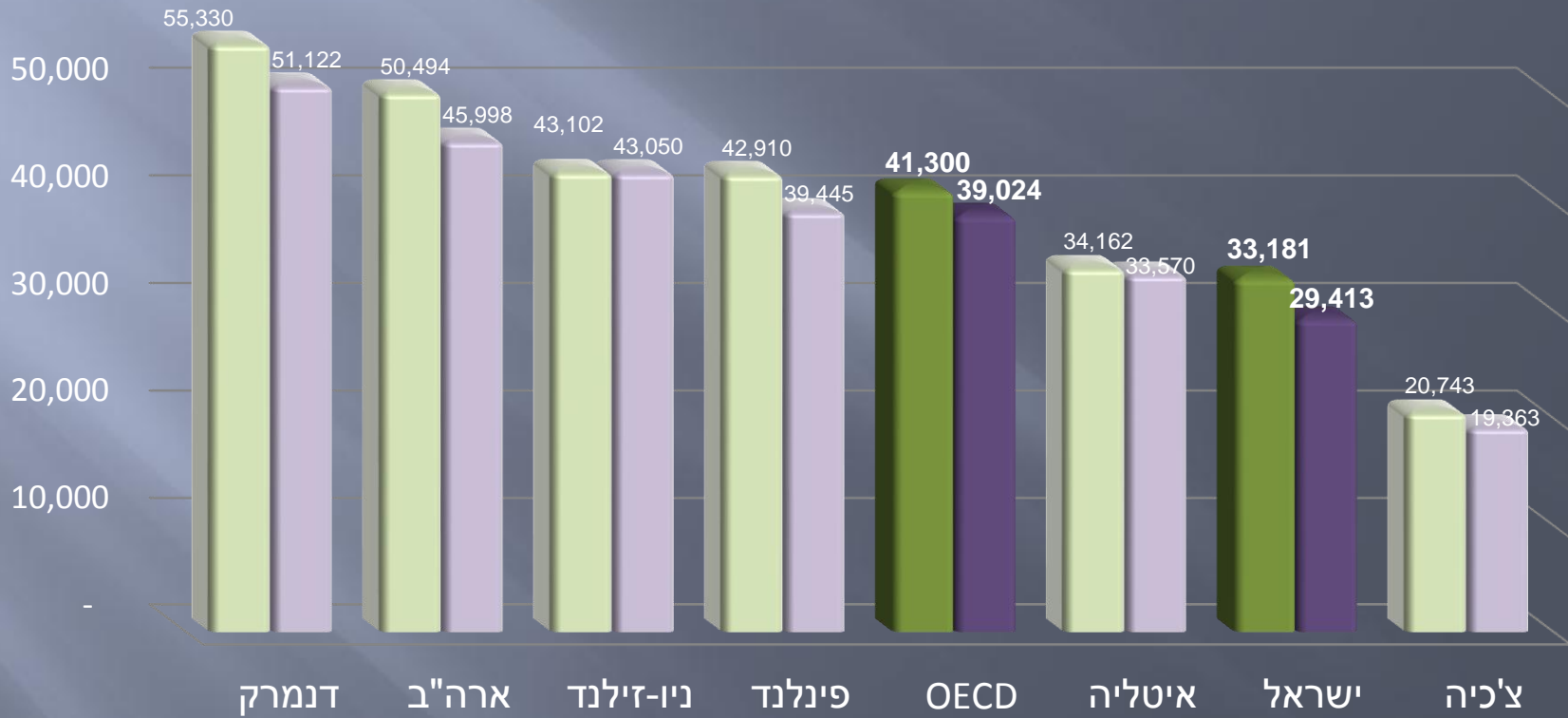
ישראל מדורגת במקום הראשון בעליית שכר המורים
בגני הילדים ובחטיבה העליונה, ובמקום השני בחינוך
היסודי ובחטיבות הביניים מכלל מדינות הארגון.

שכר שנתי של מורים במשרה מלאה בעלי 15 שנות ותק, במונחי PPP בבתי-ספר ציבוריים (2012)

מדינה	גני ילדים	יסודי	חטיבת ביניים	חטיבה עליונה
ישראל	29,628	29,413	26,912	25,634
OECD	37,350	39,024	40,570	42,861
שיעור השכר בישראל ביחס ל OECD	79%	75%	66%	60%
ארה"ב	45,300	45,998	47,046	49,822
איטליה	33,570	33,570	36,577	37,602
גרמניה	-	62,195	67,736	72,633
דנמרק	46,037	51,122	51,122	59,368
ניו זילנד	-	43,050	44,710	45,469
ספרד	41,862	41,862	45,783	47,026
פורטוגל	34,694	34,694	34,694	34,694
פינלנד	29,638	39,445	42,601	45,986
צ'כיה	17,224	19,363	19,515	20,063
צרפת	33,994	33,994	37,065	37,355
קוריאה	48,738	50,145	50,040	50,040

רמת שכר המורים בישראל נעה בין 60 ל 79 אחוזים מהשכר הממוצע במדינות ה-OECD.

שכר מורים סטטוטורי ושכר בפועל בחינוך היסודי

שכר ממוצע בפועל (גילאי 25-64) 2012

שכר סטטוטורי (15 שנה) 2012

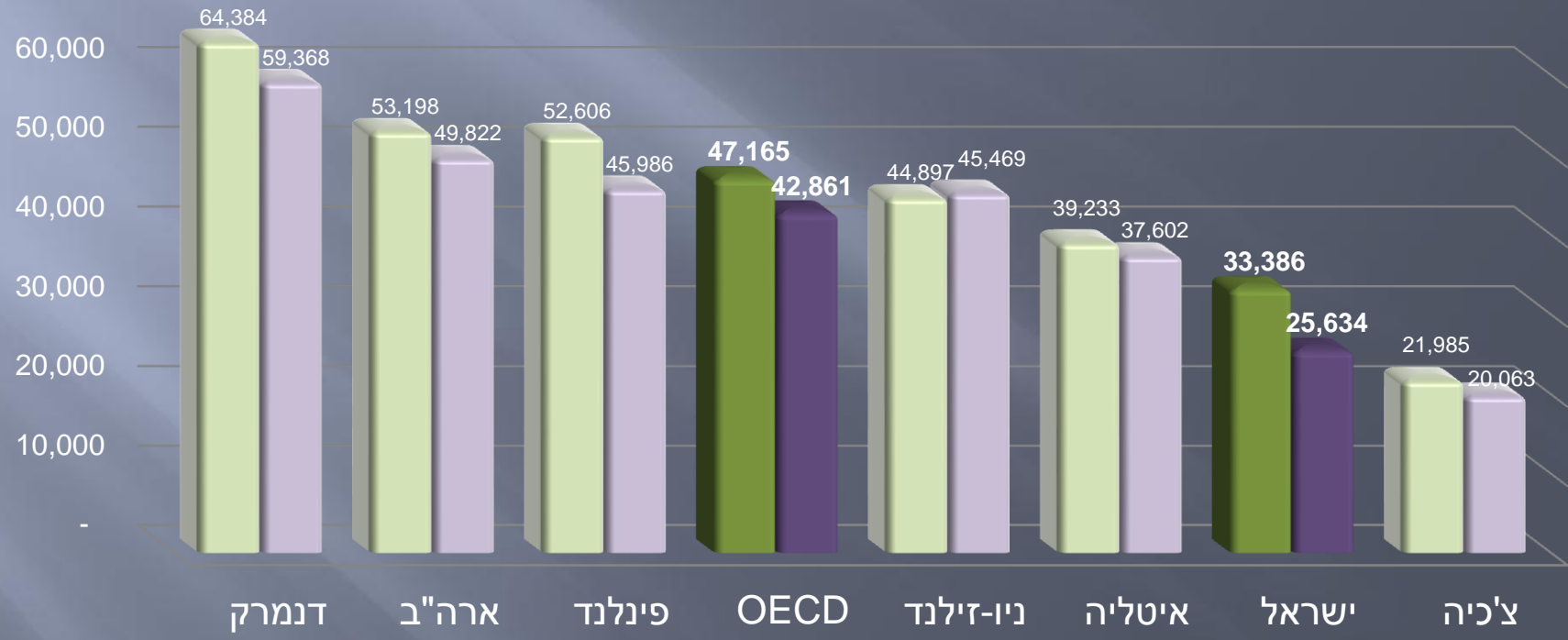
שכר מורים סטטוטורי ושכר בפועל בחטיבות הביניים

■ שכר ממוצע בפועל (גילאי 25-64) 2012

■ שכר סטטוטורי (15 שנה) 2012

שכר מורים סטטוטורי ושכר בפועל בחטיבה העליונה

■ שכר ממוצע בפועל (גילאי 25-64) 2012

■ שכר סטטוטורי (15 שנה) 2012

שיעורי הגידול בשכר מורים בישראל, במונחי PPP ובמונחי מטבע מקומי בין השנים 2011-2012

חט"ע	חט"ב	יסודי	
20.3%	7.7%	8.2%	ישראל PPP
2.9%	1.6%	2.3%	ממוצע OECD
1	2	2	מיקום ישראל מתוך 34 מדינות OECD במונחי PPP
14.5%	2.5%	3.1%	ישראל ש"ח
1.2%	0.8%	0.8%	ממוצע OECD
1	9	8	מיקום ישראל מתוך 34 מדינות OECD במונחי מטבע מקומי

ישראל מדורגת במקום הראשון בעליית שכר המורים עם 15 שנות ותק בחט"ע במונחי מטבע מקומי, מכלל מדינות הארגון.

במונחי PPP, ישראל מדורגת במקום הראשון בעליית שכר המורים עם 15 שנות ותק בחינוך בגני הילדים ובחטיבה העליונה ובמקום השני (לאחר פולין) בחינוך היסודי ובחטיבות הביניים מכלל מדינות הארגון.

השינוי בשכר מורה בעל 15 שנות ותק והכשרה מינימלית בין השנים 2005 - 2012 במחירי PPP לפי שלב חינוך

בישראל, השינוי בשכר המורה (משרה מלאה) בחינוך היסודי ובחט"ב, בעל 15 שנות ותק והכשרה מינימלית, גבוה ביחס לשינוי בשכר המורה במדינות ההשוואה. משנת 2005 שכר המורים ביסודי עלה בכ- 43% לעומת 3% בממוצע ה OECD. בשכר המורים בחט"ב נרשמת עלייה של 17% לעומת 2% בממוצע ה OECD.

השפעת הרפורמות על שכר המורים

- הרפורמות בחינוך באות לידי ביטוי בדו"ח EAG2014 המציג התקדמות שכר המורים בעשור האחרון.
- נתונים אלו מביאים לידי ביטוי רק חלק מהעלייה הצפויה ביישום המלא של הרפורמות - 88% ממשרות המורים באופק חדש ביסודי ו- 33% בחט"ב.
- בשקלול חישוב כלל משרות המורים בחטיבה העליונה, 19% נכללו ברפורמת עוז לתמורה.

המינהל לכלכלה ותקציבים

יחס שכר מורה בעל 15 שנות ותק ושכר בפועל לבין השכר הממוצע של בעלי השכלה שלישונית בגילאי 25-64 במשק

מדינה	גננות	יסודי	חטיבת ביניים	חטיבה עליונה
ישראל - שכר בפועל*	0.80	0.87	0.85	0.88
ישראל – שכר מורים בפועל ברפורמות **	0.85	0.91	0.93	1.09
ישראל - שכר סטטוטורי, 15 שנות ותק	0.79	0.77	0.71	0.67
OECD	0.80	0.85	0.88	0.92
ארה"ב	0.65	0.67	0.68	0.70
איטליה	0.60	0.60	0.65	0.69
גרמניה	-	0.88	0.97	1.05
דנמרק	0.83	0.92	0.92	1.06
ניו זילנד	-	1.04	1.06	1.09
פינלנד	0.65	0.89	0.97	1.09
צ'כיה	0.46	0.54	0.54	0.58
צרפת	0.73	0.72	0.86	0.95

* השכר בפועל למשרה מלאה מחושב על כלל המורים, הן המועסקים בתנאי הרפורמות והן המורים המועסקים במתכונת הישנה.

** השכר ברפורמות הינו הממוצע בפועל של המורים שנכנסו לאופק חדש/ עוז לתמורה בלבד.

שכר המורים לעומת שכר בעלי השכלה שלישונית במשק הישראלי – יתרון יחסי

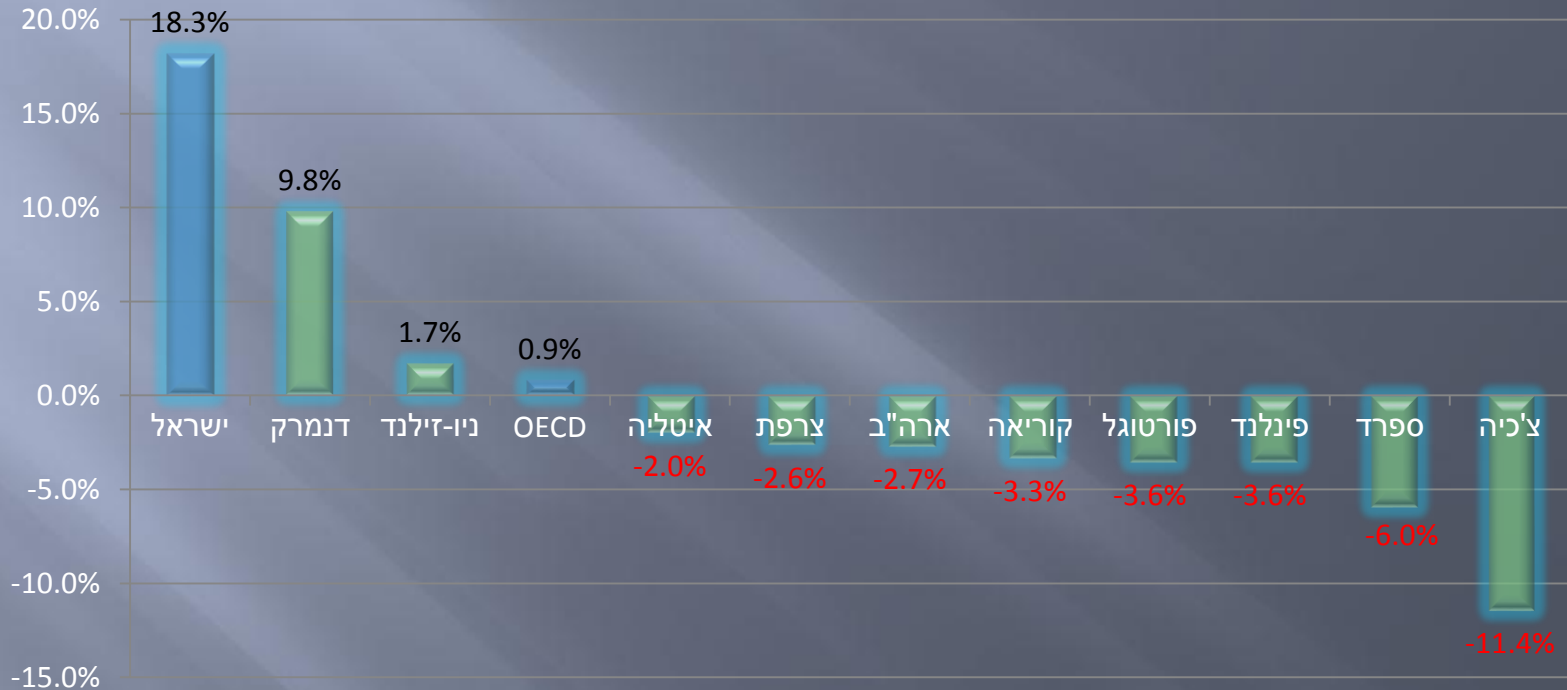
בשנת 2012 שכר המורים ביחס לבעלי תואר מכלל המשק הישראלי, דומה בכל שלבי הגיל לאותו יחס במדינות ה OECD. מורה המועסק בתנאי הרפורמות, משתכר יותר בכל שלבי החינוך מהיחס הממוצע ב OECD.

השוואת מערכת השכר בכללותה בכל מדינה, מתאר את כוח הקנייה של המורים ביחס לעובדים מקבילים באותה מדינה.

בהשוואה זו עולה כי מורה ממוצע בעוז לתמורה בחט"ע מרוויח יותר מעמיתו במשק בעל השכלה שלישונית בישראל.

נתוני שכר בפועל לשנת 2012 הינם ביישום חלקי של רפורמות אופק חדש ועוז לתמורה.

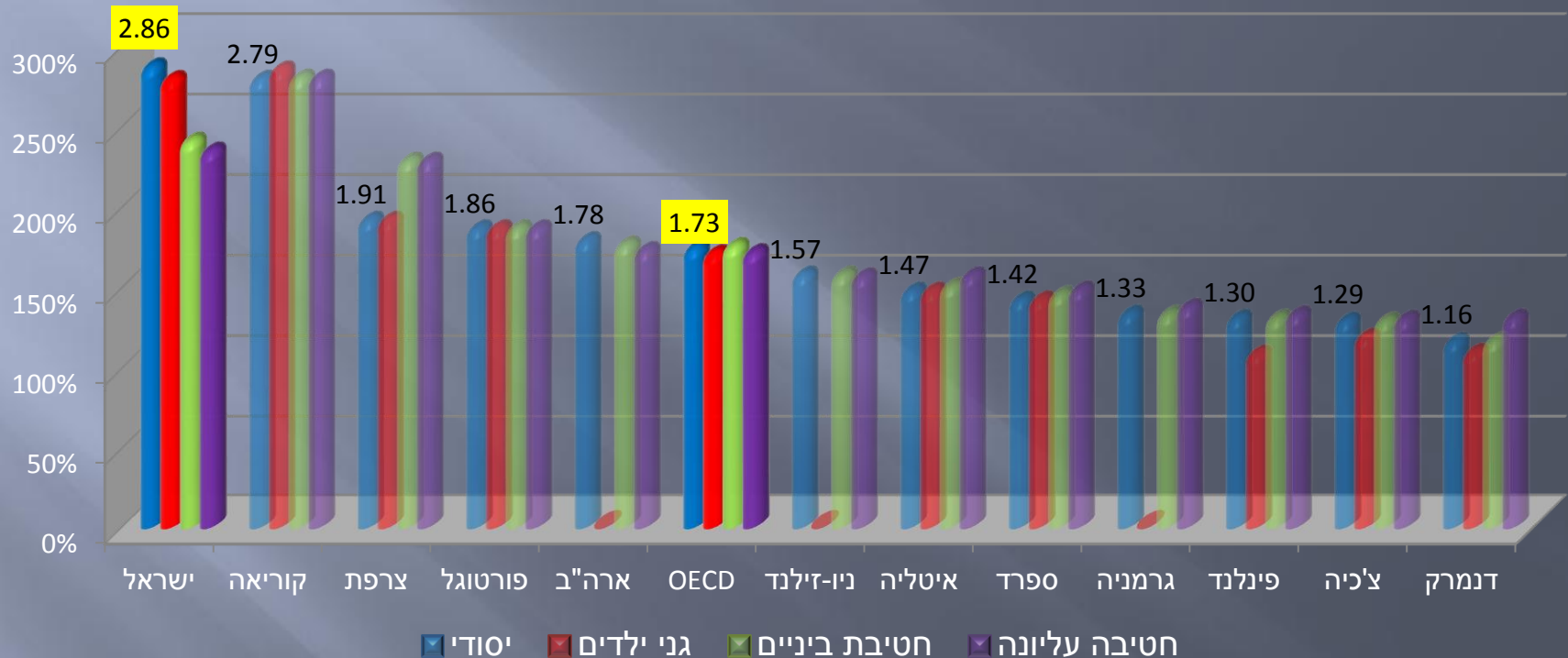
שינויים בשכר מורים בחינוך היסודי במחירי PPP (2012-2008)

בין השנים 2008 ל 2012 חל גידול משמעותי ביותר בשכר המורים בישראל בחינוך היסודי ביחס לממוצע ה OECD ולמרבית המדינות החברות בו.

הכשרה והעצמת סגל המורים

השוואת השכר הסטטוטורי המינימלי מול השכר המקסימלי

השינוי בגובה השכר במהלך הקריירה של עובדי הוראה נובע מוותק ומרמת השכלה. הגידול בשכר מעודד את הכשרת המורים במערכת, משמר ומשפר את עובדי ההוראה לאורך השנים.

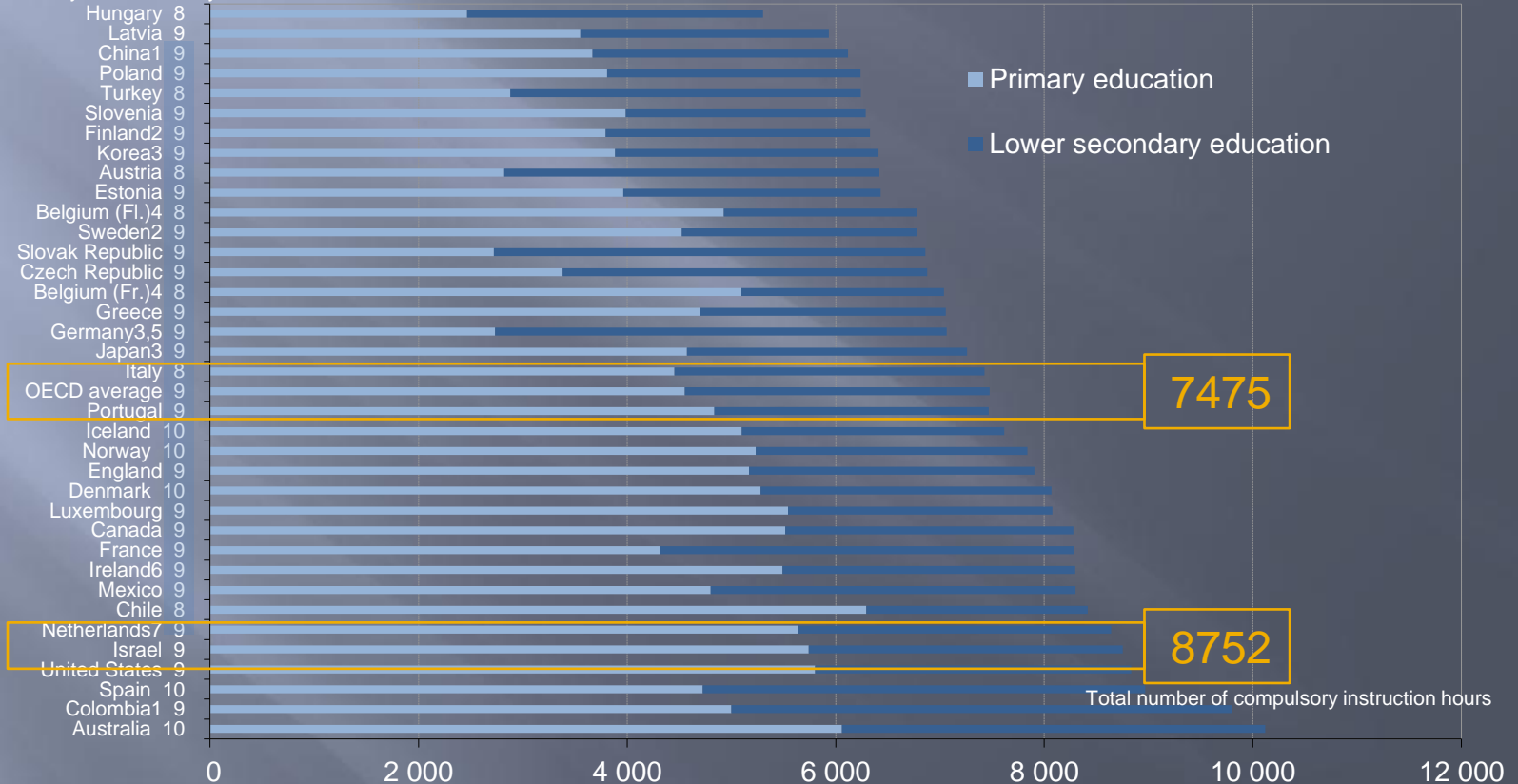
ישראל מדורגת במדד זה במקום השני בין מדינות ה-OECD בחינוך היסודי ובחט"ע ובמקום השלישי בגנ"י וחט"ב, כאשר לפניה מקסיקו וקוריאה.

שעות לימוד

בישראל לומדים יותר בכל שלבי החינוך
וצפיפות התלמידים בכיתות גדולה יותר

מספר שעות הלימוד חובה השנתיות בממוצע לתלמיד משלב החינוך היסודי ועד סיום חטיבת הביניים (2012)

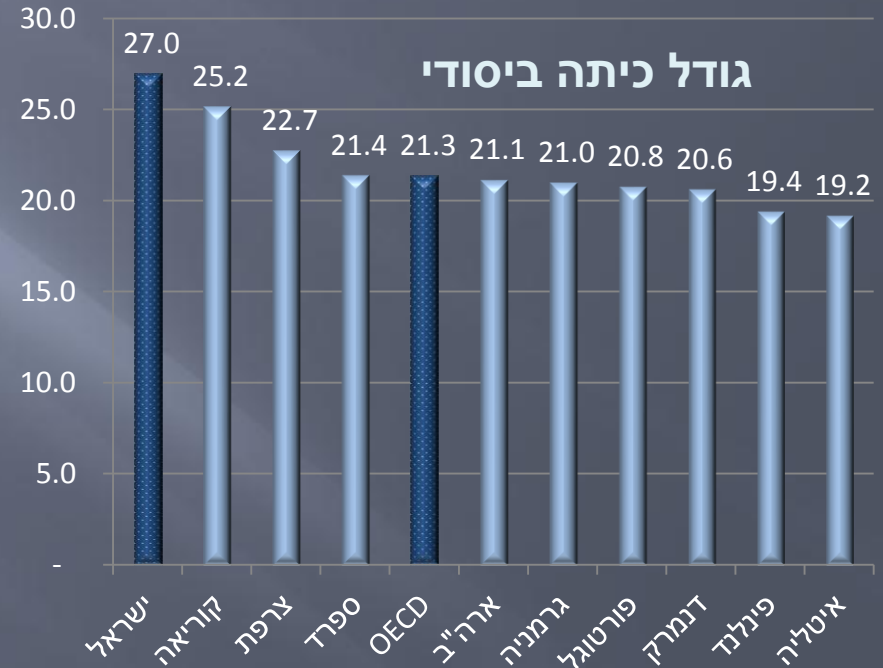
Duration of primary and lower secondary education, in years

בישראל מספר שעות הלימוד בחינוך היסודי וחטיבת הביניים עומד על 8,752. ממוצע מדינות ה-OECD עומד על 7,475 כך שבממוצע תלמיד בגילאים אלו בישראל לומד כ-3.3 שעות שבועיות יותר. בסכימה זו נכללות גם שעות יום החינוך הארוך המהוות בממוצע כשעתיים בחינוך היסודי.

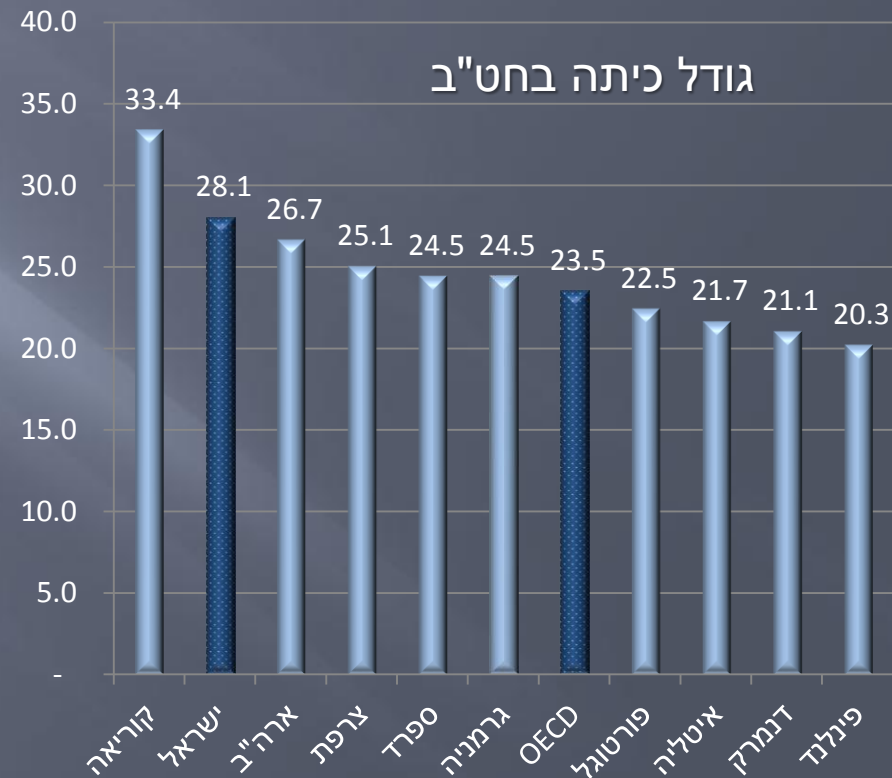
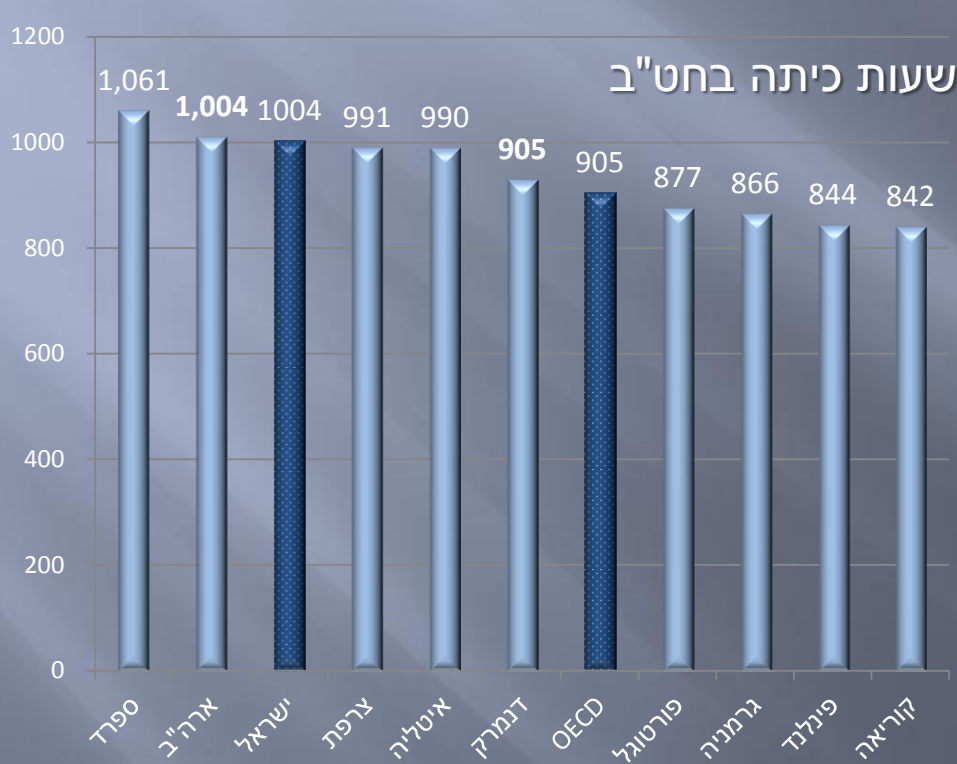

סה"כ שעות לימוד החובה במוצע לתלמיד בחינוך היסודי בשנת הלימודים 2012 וגודל כיתה ממוצעת

בישראל מספר שעות הלימוד במוצע לתלמיד גבוה בכ-27% מאשר ממוצע ה-OECD. סך השעות ב 2012 הינן ממוצע של מספר שעות הלימוד בכל דרגות הכיתה בחינוך היסודי (א'ו') ובכל המגזרים. גודל כיתה משקף את כיתת האם בפועל ללא התחשבות בפיצול כיתות ותוספת שעות רוחב.

סה"כ שעות לימוד החובה במוצע לתלמיד בחטיבת הביניים בשנת הלימודים 2012 וגודל כיתה ממוצעת

בישראל מספר שעות הלימוד במוצע לתלמיד גבוה בכ-11% מאשר ממוצע ה-OECD. סך השעות הינן ממוצע של מספר שעות הלימוד בכל דרגות הכיתה בחט"ב (ז'-ט') ובכל המגזרים

בישראל צפיפות התלמידים בכיתות גדולה יותר

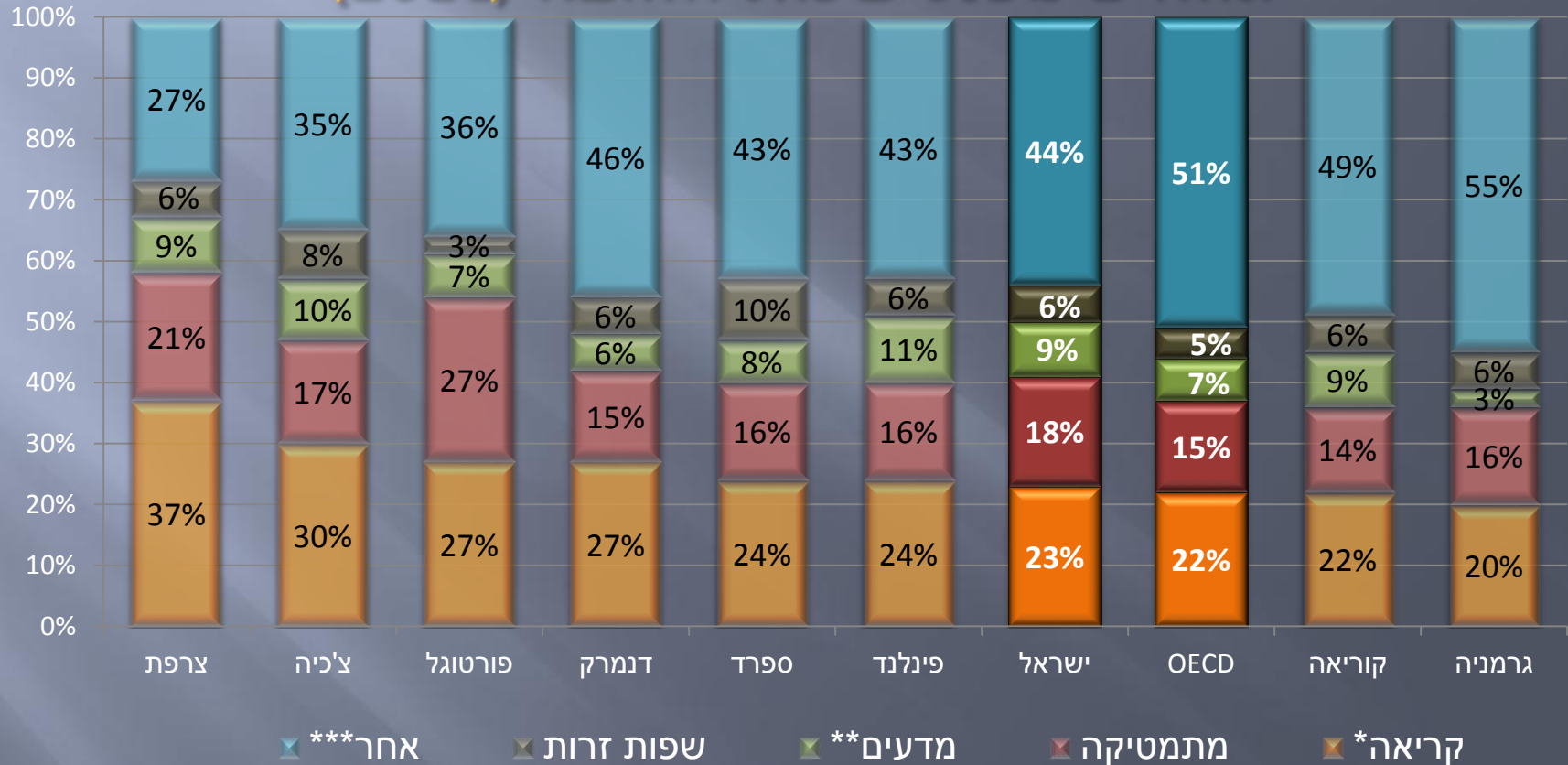
✓ מספר התלמידים בכיתה גדול יותר בישראל בכ- 27% בחינוך היסודי, 27.0 תלמידים בכיתה לעומת 21.3 תלמידים בממוצע מדינות ה-OECD.

✓ בחטיבות הביניים בישראל מספר התלמידים בכיתה הוא 28.1 תלמידים בכיתה לעומת 23.5 בממוצע ה-OECD, פער של כ- 20%.

בישראל לומדים יותר בכל שלבי החינוך

- מספר שבועות הלימוד בישראל דומה למוצע ה OECD. עם זאת, מספר שעות הלימוד של התלמידים בישראל גבוה מאשר ממוצע הארגון ב 21% בחינוך היסודי וב- 11% בחט"ב. פער זה שווה ערך לכ- 3.3 ש"ש בממוצע לתלמיד בישראל מגיל 6 עד 14.
- בישראל אחוז שעות הליבה גבוה יותר מזה שב-56% OECD: מול 49% בחינוך היסודי, 62% מול 50% בחטיבת הביניים. בשני שלבי החינוך בישראל לומדים יותר שעות בכל מקצועות הליבה בהשוואה ל-OECD

התפלגות שעות לימוד בחינוך היסודי לפי נושא אחוזים מכלל שעות החובה (2014)

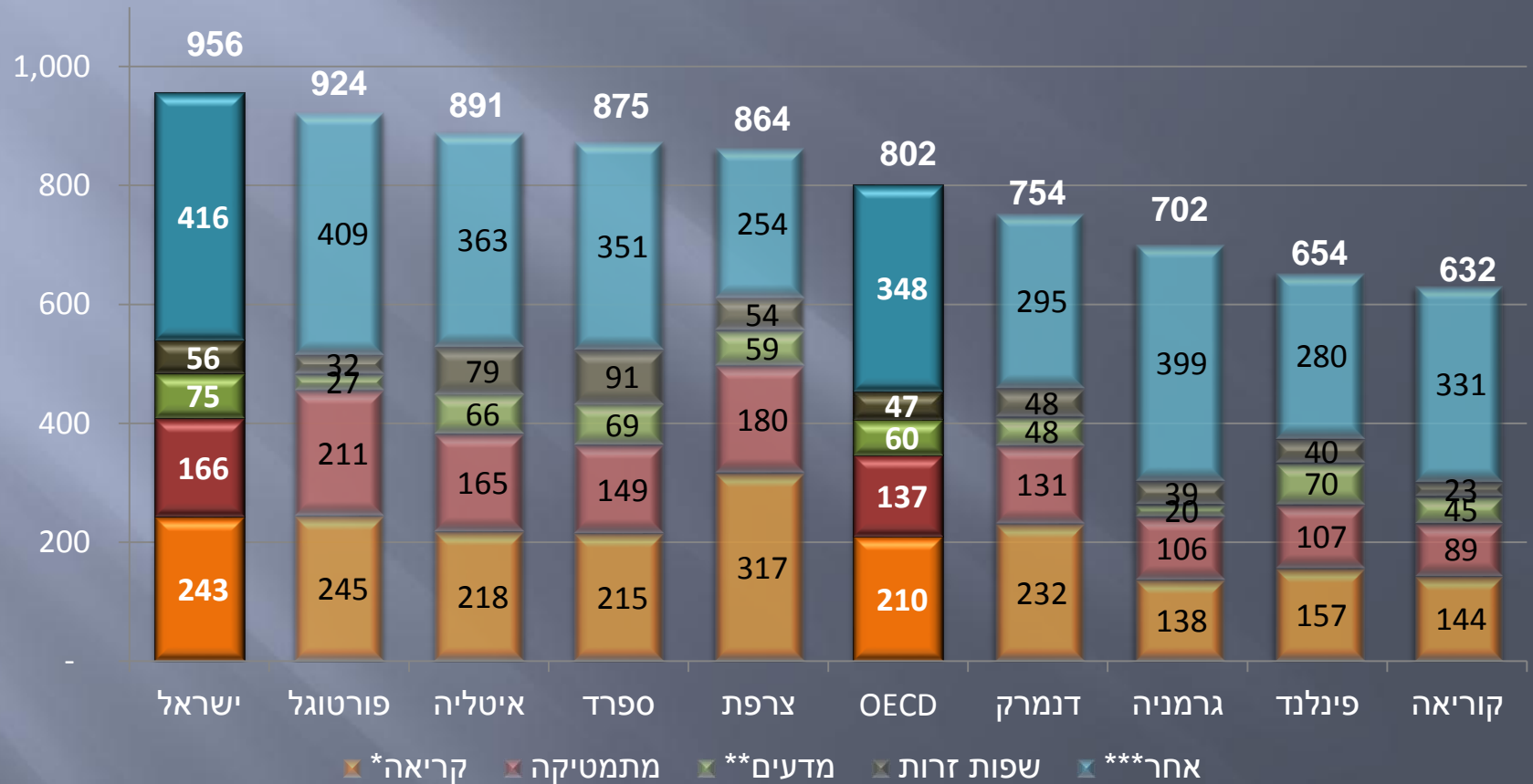

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות

** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי

*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה, שעות יח"א

שעות לימוד לפי נושא – חינוך יסודי (2014)

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות

** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי

*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה, שעות יח"א

שעות הוראה

מבחינת מספר שעות הנוכחות, מורה בישראל נוכח יותר שעות עבודה מממוצע ה-OECD בחינוך היסודי ופחות בשלבי החינוך האחרים.

שבועות וימי הוראה בממוצע למורה בחינוך היסודי (2012)

מורה בחינוך העל-יסודי בישראל נוכח פחות ומלמד פחות ממורה ממוצע ב OECD

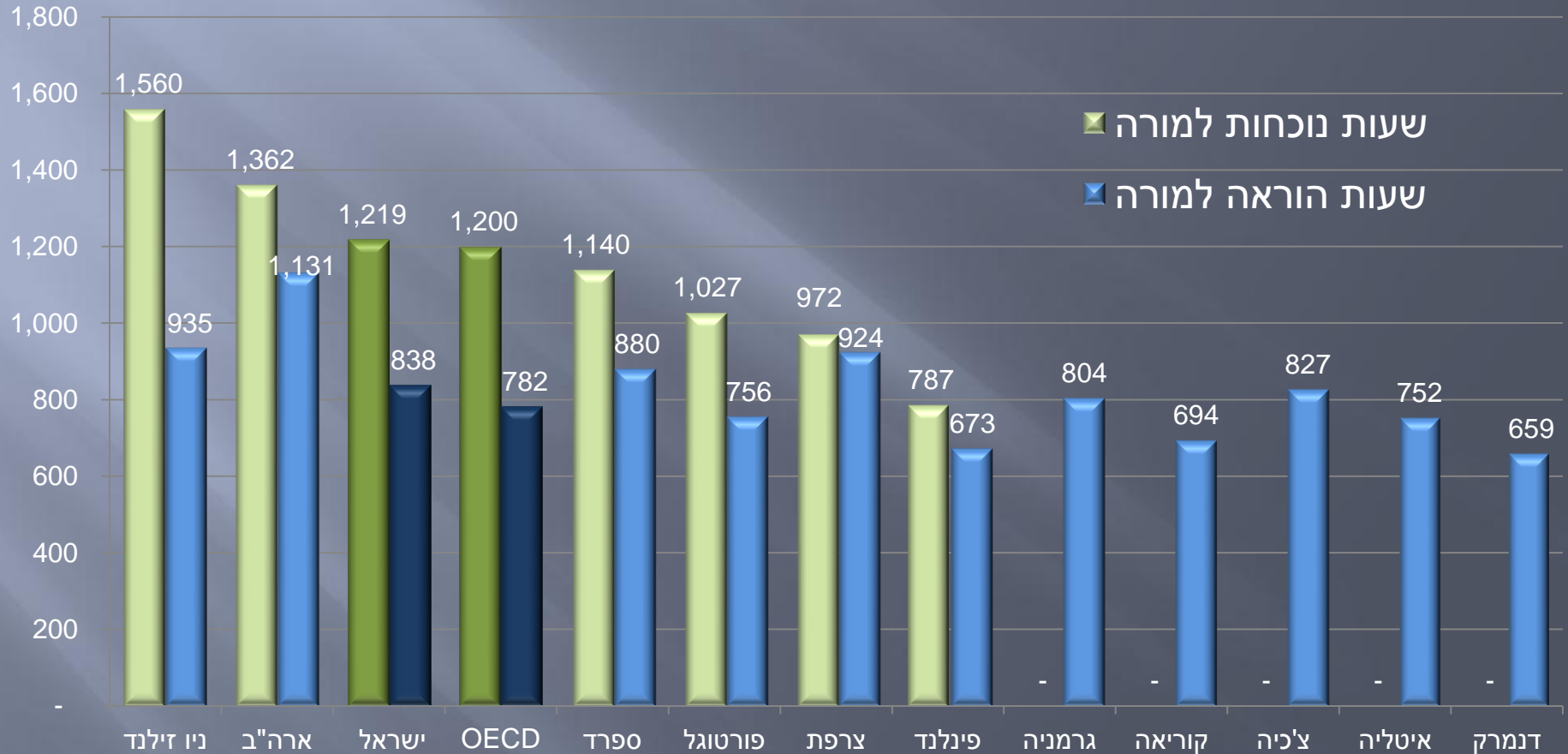
□ בכלל שלבי החינוך, מספר השבועות בישראל דומה לממוצע ה-OECD. בחינוך העל-יסודי במרבית המדינות החברות בארגון, המורים מלמדים יותר ימים במהלך שנת הלימודים מאשר בישראל.

□ מורה בישראל בחינוך היסודי נוכח בבית הספר מספר שעות דומה למורה הממוצע ב-OECD. בחינוך העי"ס נוכח המורה בישראל פחות מהממוצע.

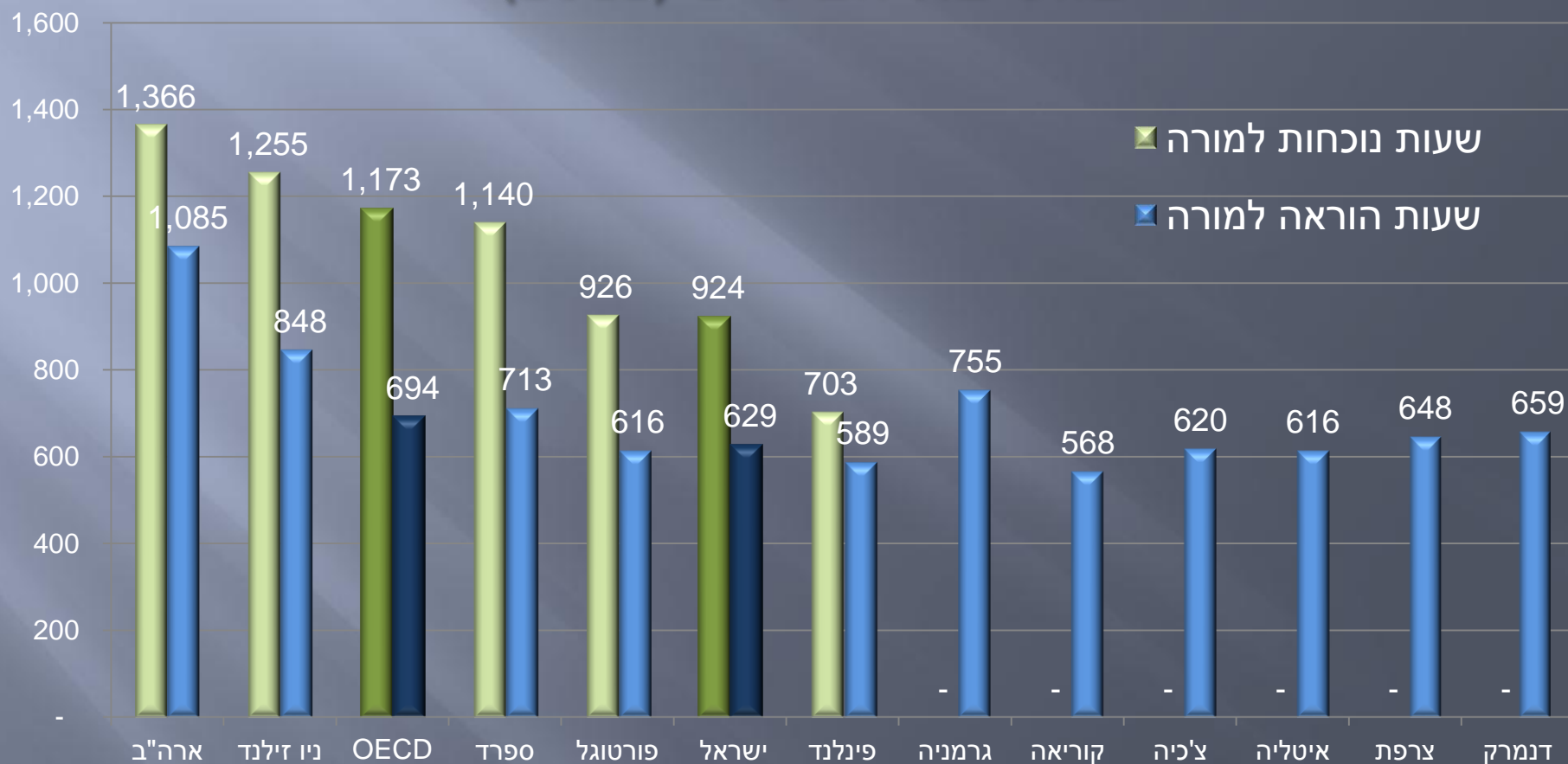
□ מבחינת מספר שעות הנוכחות, מורה בישראל נוכח יותר שעות עבודה מממוצע ה-OECD בחינוך היסודי ופחות בשלבי החינוך האחרים.

□ בחטיבת הביניים נוכח המורה כ-15% יותר ב-2012 בהשוואה ל-2009 אבל כ-21% פחות מאשר מורה ממוצע בארגון. בחטיבה העליונה נוכח מורה בבית ספר בישראל בכ- 32% פחות מאשר מורה ב-OECD.

שעות הוראה במוצע ושעות נוכחות במוצע למורה בחינוך היסודי (2012)

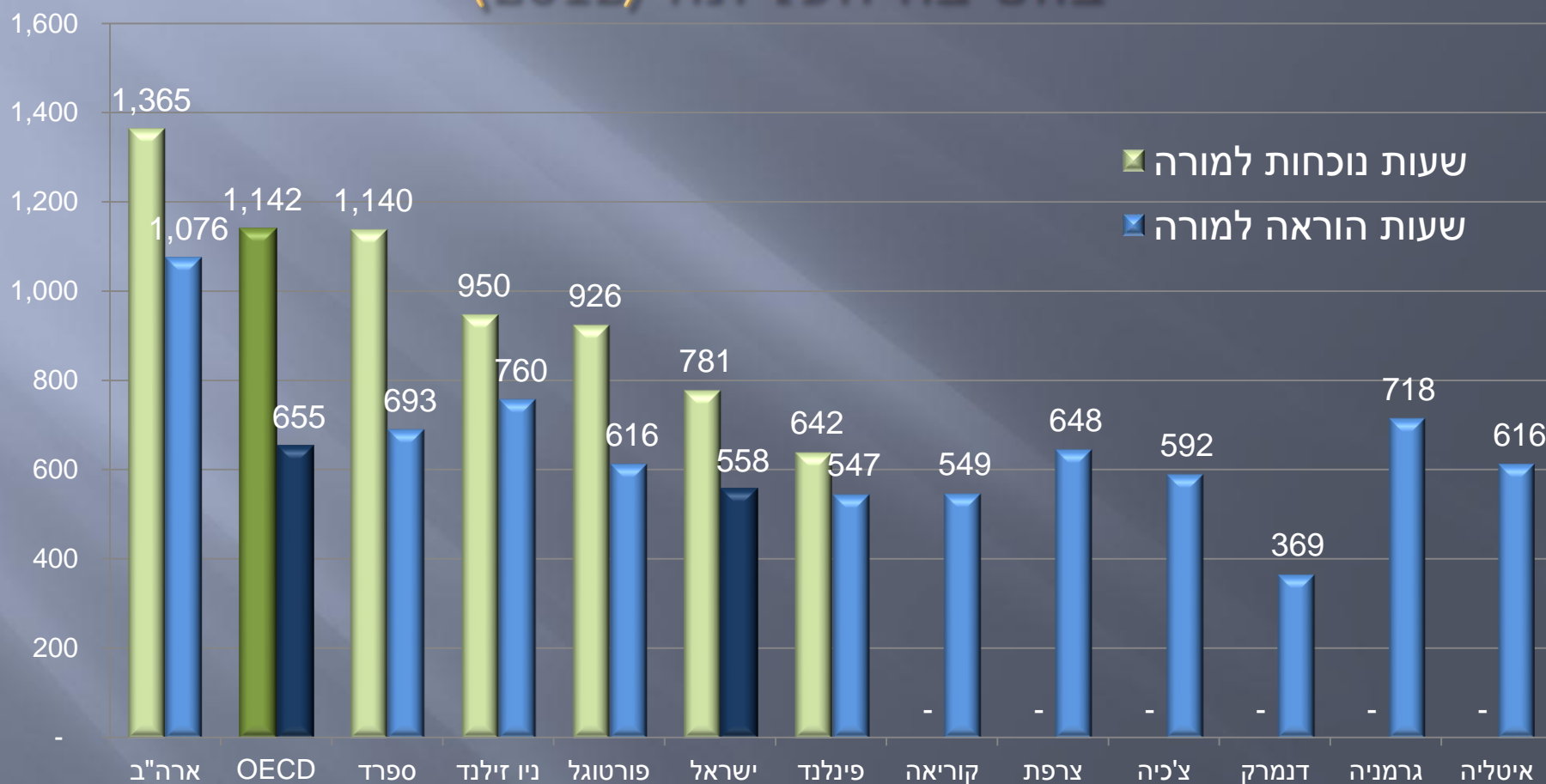

שעות הוראה בממוצע ושעות נוכחות בממוצע למורה בחטיבת הביניים (2012)

נתוני ישראל 2012 מגלמים 33% משרות מורים באופק חדש

שעות הוראה בממוצע ושעות נוכחות בממוצע למורה בחטיבה העליונה (2012)

נתוני ישראל 2012 מגלמים 19% משרות מורים בעוז לתמורה

השוואת שכר לשעת עבודה ממוצעת במחירי PPP 2012 (שכר סטטוטורי ושכר בפועל)

שכר לשעה סטטוטורי 15 שנה	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	28.9	24.1	29.1	32.8
ממוצע OECD	29.7	32.5	34.6	37.5
יחס לשעת מורה ישראל/ OECD	97%	74%	84%	88%

שכר בפועל	גני ילדים	יסודי	חט"ב	חט"ע
ישראל	29.8	27.2	34.9	42.8
ממוצע OECD	30.4	34.4	37.0	41.3
יחס לשעת מורה ישראל/ OECD	98%	79%	94%	104%

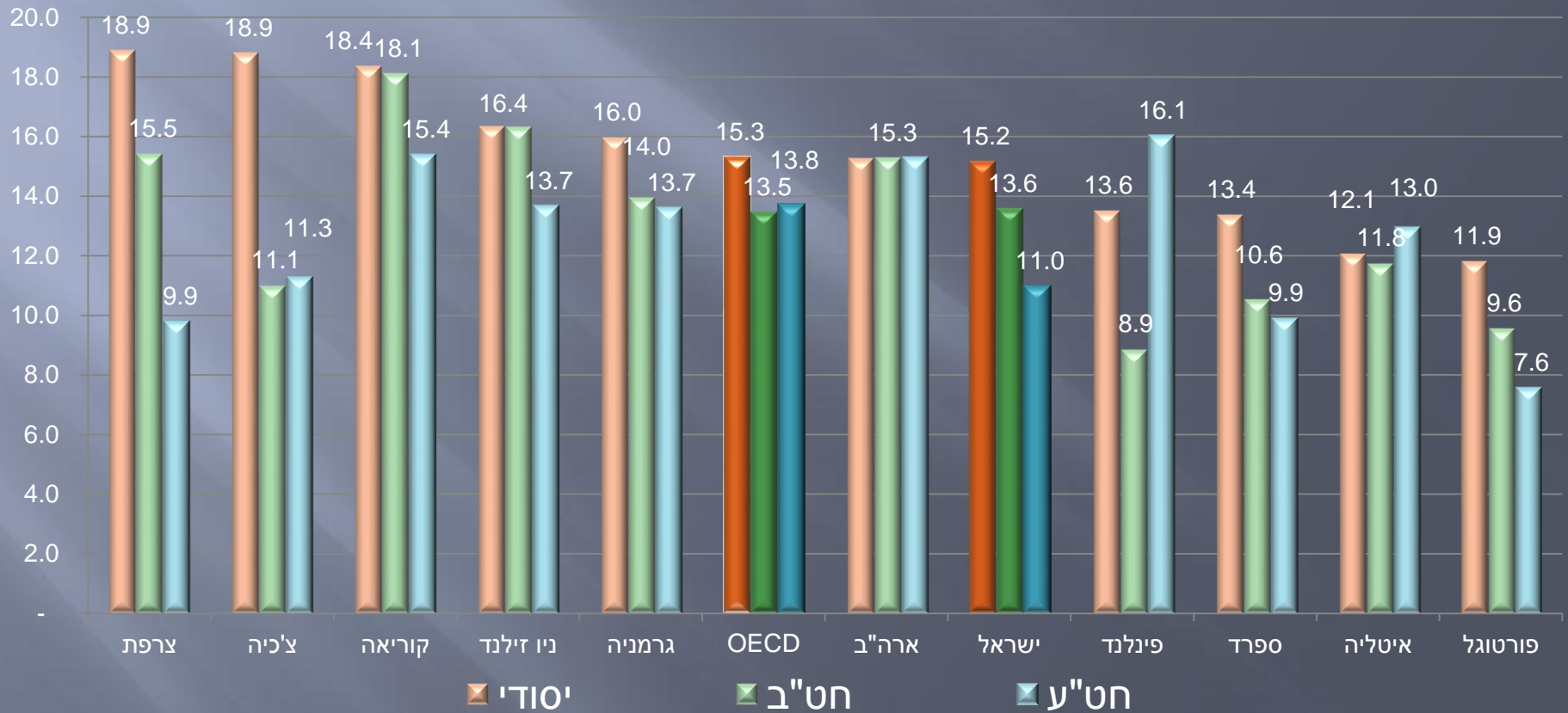
יחס שכר שעת עבודה של מורה בישראל לעומת מורה ממוצע ב OECD גדול יותר מאשר יחס השכר השנתי המשווה בין השניים. הסיבה נובעת מכך שמספר שעות הנוכחות של מורה בבית הספר בישראל הינו נמוך יותר מאשר מספר השעות למשרת מורה ב OECD. לדוגמא בגני ילדים, על פי השכר בפועל יחס השכר השנתי בין ישראל לממוצע ה – OECD עומד על 80% אך אם נשקלל את שעות העבודה השנתיות נקבל שערך שעת עבודה בגן בישראל קרוב מאד לממוצע שעת עבודה בגן במדינות המדווחות נתון זה ב OECD, כ- 30 דולר לשעה.

גידול במספר שעות הנוכחות וההוראה של מורים בחינוך היסודי

משנת 2008 חלה עלייה בשעות העבודה של המורים, בעיקר כתוצאה מרפורמת "אופק חדש".

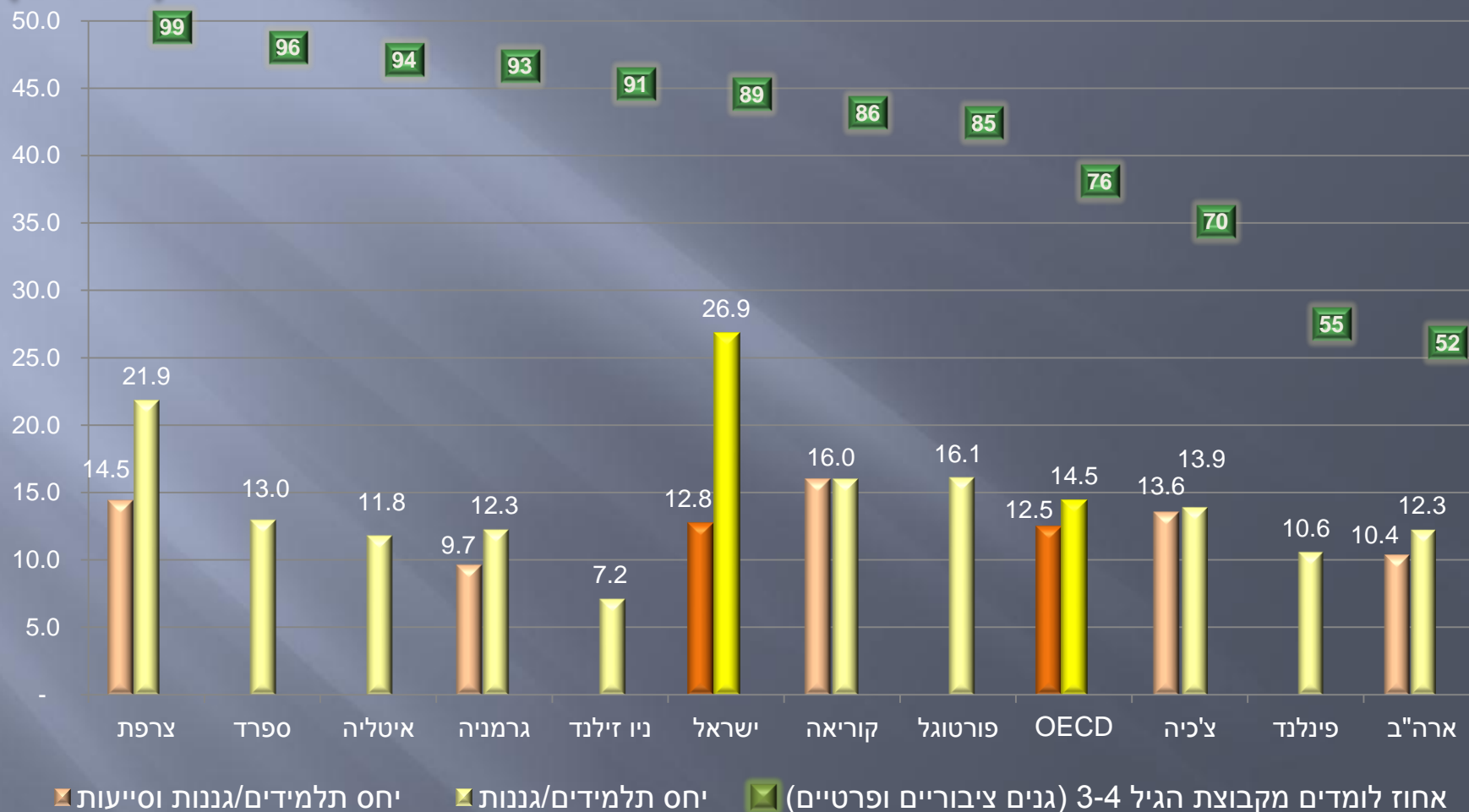
סך השינוי	2012	2008	יסודי
ישראל			
238	1,219	981	שעות נוכחות
107	838	731	שעות הוראה
OECD			
22	1,215	1,178	שעות נוכחות
-4	782	786	שעות הוראה

מספר תלמידים למשרת מורה בכל שלבי החינוך (2012)

יחס התלמידים למורים בישראל דומה ליחס ב OECD. שעות לימוד רב יותר בישראל משפיע על מספר התלמידים בכיתה הגבוה באופן יחסי בישראל.

שיעורי למידה ויחס תלמידים/סגל בגנים – גילאי 3-4 (2012)

יחס התלמידים לגננות בישראל הינו רק בגנים ציבוריים. ברוב מדינות הארגון הנתון כולל גם את הגנים הפרטיים.

יחס תלמידים לסגל בגן דומה בישראל למוצע ה OECD

- היחס של מספר תלמידים לגננת בגני הילדים הציבוריים בישראל גבוה יותר מאשר ממוצע ה-OECD ובמדינות ההשוואה. 14.5 תלמידי גן לגננת בממוצע ה-OECD (כלל הגנים), לעומת 26.9 בישראל (בגנים הציבוריים בלבד).
- בישראל הגננת עובדת בכפיפה אחת עם סייעת מקבילה במוסד. באינדקטור הבוחן את היחס תלמידי גן/ לסגל, הממוצע בישראל נמוך ממוצע ה-OECD: 12.8 תלמידים לסגל גן בישראל לעומת 12.5 בממוצע ה-OECD.
- בחינוך היסודי ובחטי"ב היחס בישראל בין תלמידים למורים דומה למוצע ה-OECD, בחטי"ע היחס נמוך יותר בישראל.
- אחוז התלמידים בישראל הינו גבוה משמעותית ביחס לשאר מדינות ההשוואה ושיעור הפוקדים את הגנים הינו גבוה. שני גורמים אלו משפיעים על הצפיפות בכיתה ועל יחס תלמידים/ גננת.

מורים צעירים יותר בישראל

□ המורים בישראל צעירים יותר מאשר הגיל הממוצע ב-OECD.

בחינוך היסודי בישראל, 53% מהמורים הם עד גיל 39 לעומת כ- 41% בממוצע ה-OECD.

□ גיל המורים עולה בשלבי החינוך הגבוהים יותר. בחטיבה העליונה כ- 62% מכוח ההוראה הינו מעל גיל 40.

כוח ההוראה בישראל בנוי ברובו ממורות

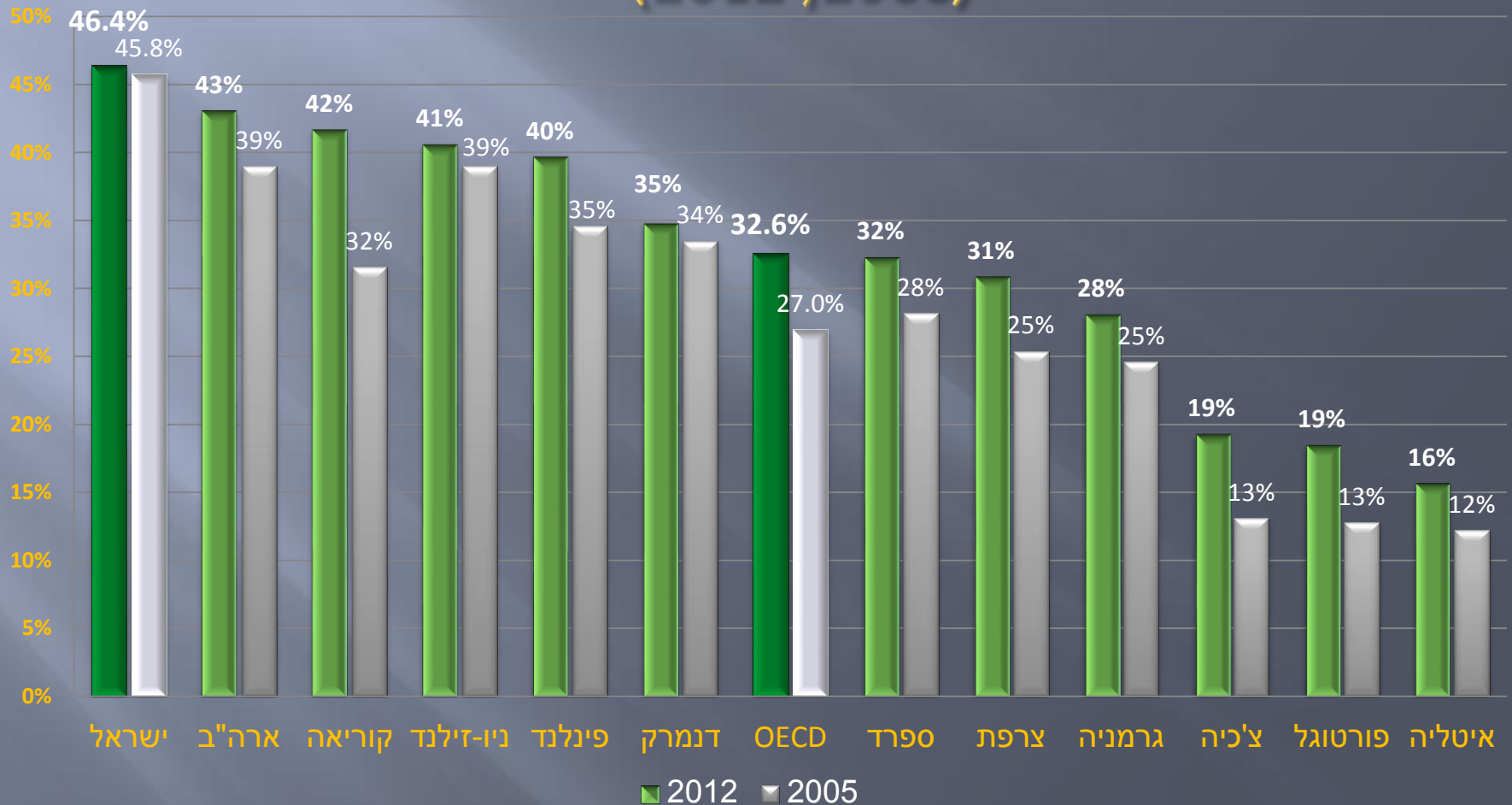
- אחוז המורות בישראל הינו גבוה משמעותית בכל שלבי החינוך. עובדה זו נכונה למרבית מדינות ה-OECD אך בישראל, בחינוך העל-יסודי, הינה בולטת יותר (מעל 69%).
- אחוז המורים הגברים הולך וגדל בשלבי החינוך הגבוהים יותר, קרי בחטיבה העליונה. בקדם-יסודי שיעור הגברים הוא 0.4%, כ- 15% ביסודי ועד לכ-30% בחט"ע. תנועה זאת קיימת כמעט בכל המדינות וביפן כ-72% מהמורים בחט"ע הינם גברים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לכלכלה ותקציבים

השכלה

אוכלוסיית ישראל מהמשכילות בעולם

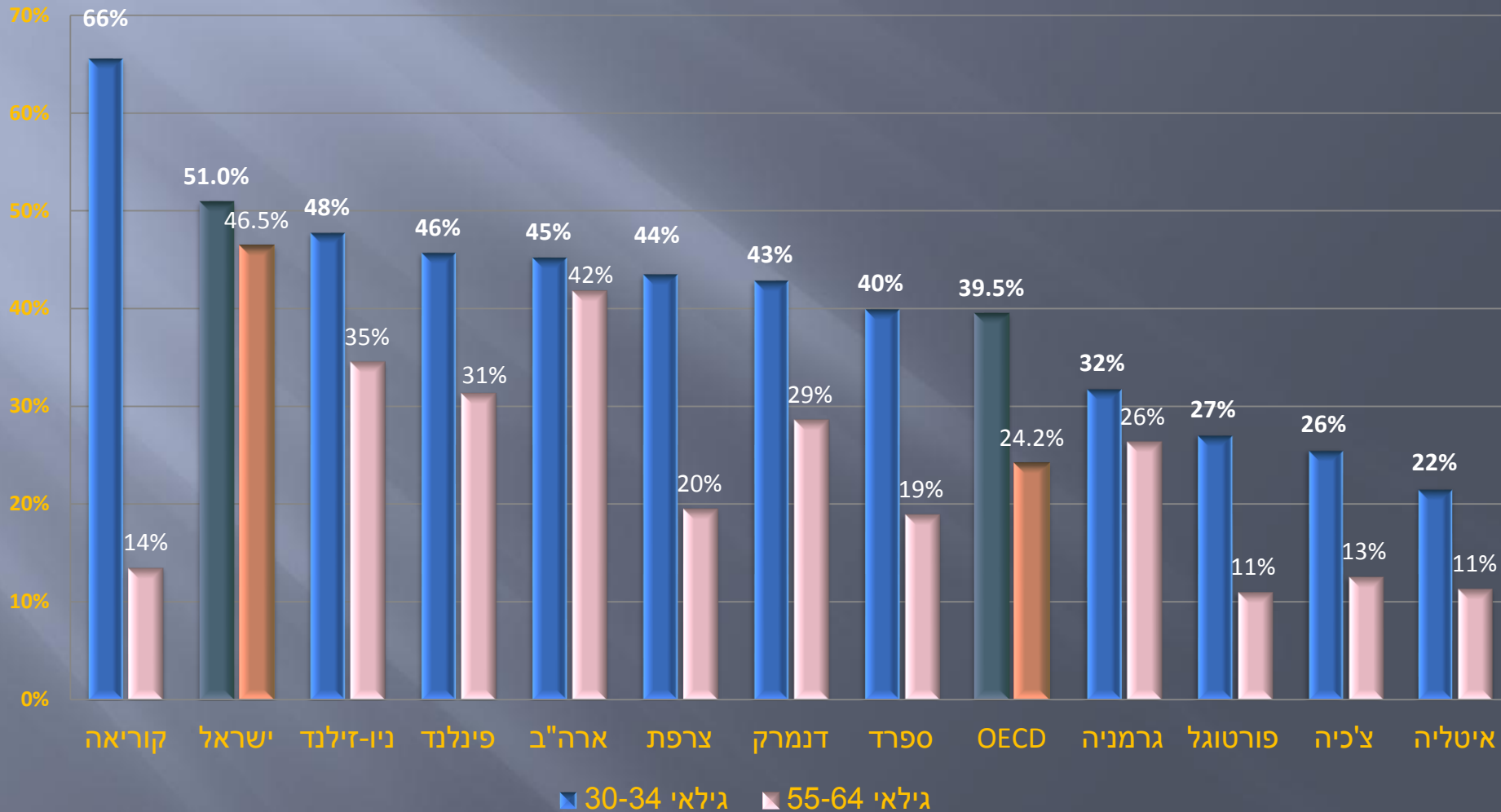
שיעור בעלי השכלה גבוהה בגילאי 25-64 (2012, 2005)

אוכלוסיית ישראל מהמשכילות בעולם

- בעשור האחרון ואף מעבר לכך, אוכלוסיית ישראל הינה מהמשכילות ביותר בעולם. מקום שלישי בשיעור בעלי ההשכלה הגבוהה בקרב המדינות החברות ב-OECD לאחר קנדה ויפן. אחוז בעלי ההשכלה השלישונית גבוה בהרבה מזה של ממוצע OECD, 46% לעומת 33%, וגבוה מכל ארצות ההשוואה.
- במקביל, אחוז מעוטי ההשכלה נמוך למדי: 16% בישראל לעומת 24% בממוצע OECD.
- למרות שקשה יותר להגדיל את שיעורי בעלי השכלה הגבוהה בקרב אוכלוסייה רווית השכלה, עדיין מצליחה מערכת החינוך בישראל להשיג גידול בשיעור בעלי השכלה שלישונית וצמצום גדול יותר בקרב האוכלוסייה הפחות משכילה.

שיעור בעלי השכלה שלישונית בתוך קבוצות גיל (2012)

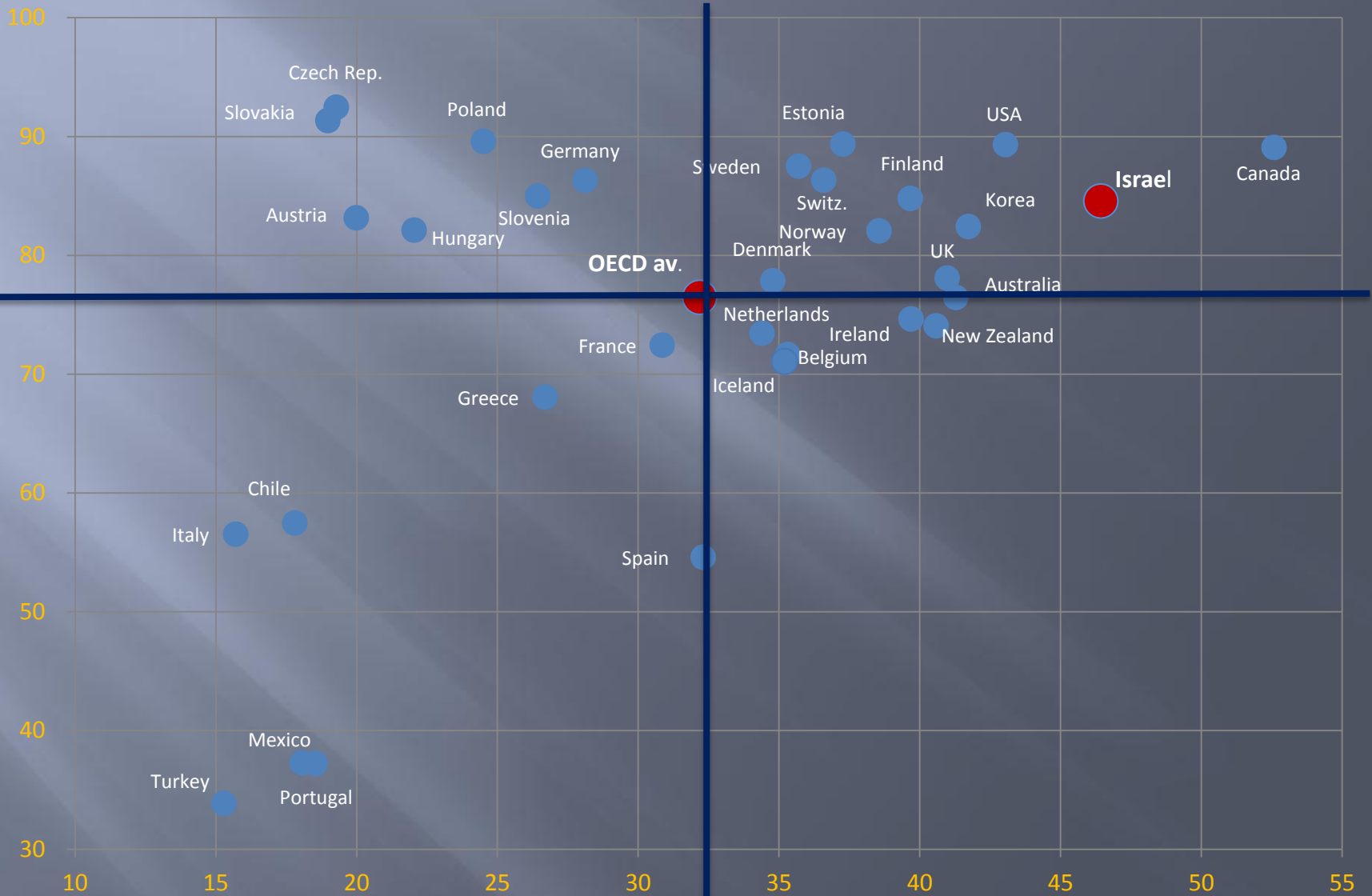
שיעור בעלי התארים בקבוצות הגיל הצעירות גדל

- התנאים המיוחדים בישראל ובעיקר השירות הצבאי, מובילים לכך ששיעור בעלי השכלה שלישונית בגילאי 30-34 גבוה יותר מקבוצת הגיל 25-34, 51% מול 44.5% וגם מול קבוצת הגיל 55-64 (46.5%).
- משנת 2008 לשנת 2012 קיימת עלייה בשיעור בעלי תואר בגילאים הצעירים יותר (25-34), מ 42% ל 44.5% מסך קבוצת גיל זו. נתון זה מעיד כי אחוז בעלי ההשכלה הגבוהה ממשיך לגדול למרות הקטנת גל העלייה המשכילה.
- שיעור בעלי השכלה גבוהה בקרב בוגרי חטי"ע בישראל עומד על 55%. במדד זה ישראל מדורגת שלישית בקרב המדינות החברות בארגון ה-OECD. מקדימות אותה קנדה וספרד.

שיעור בעלי השכלה גבוהה

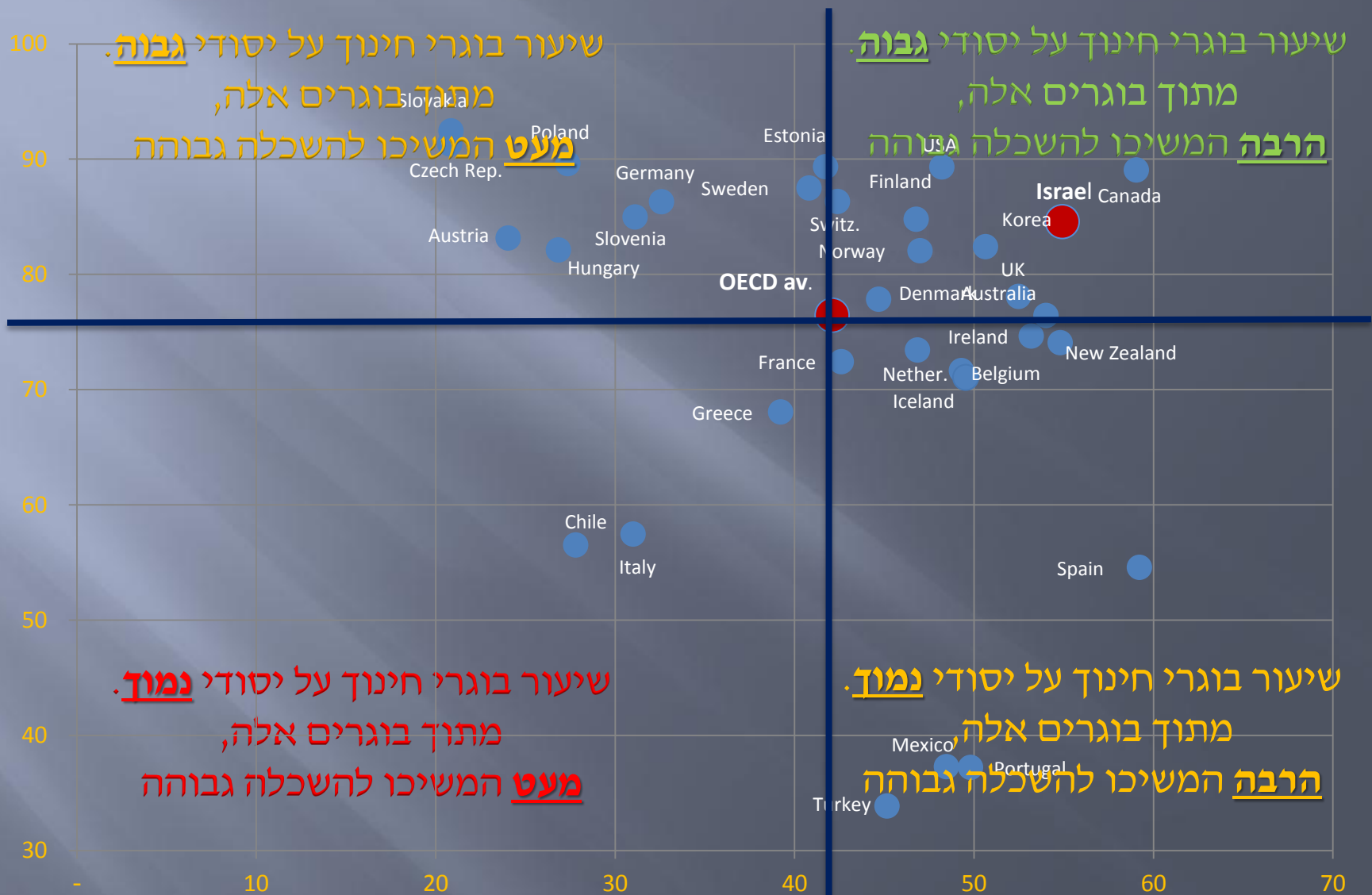
שיעור בוגרי חט"ע

שיעור בעלי השכלה גבוהה

שיעור בעלי השכלה גבוהה בקרב בוגרי חט"ע

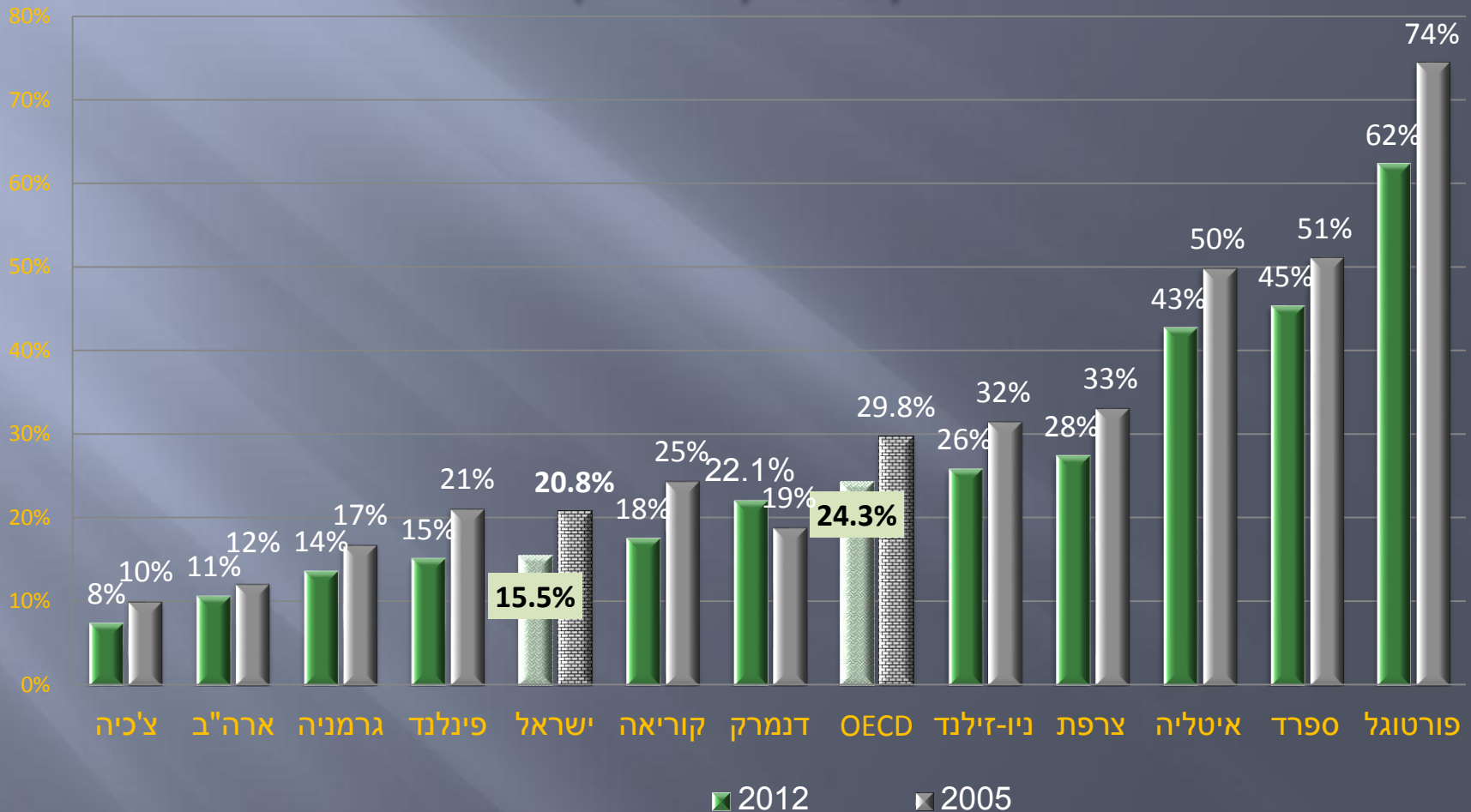
שיעור בוגרי חט"ע

שיעור בעלי השכלה גבוהה בקרב בוגרי חט"ע

המינהל לכלכלה ותקציבים

שיעור בעלי השכלה – עד חטיבת ביניים בגילאי 25-64 (2012, 2005)

שיעור בעלי השכלה נמוכה בישראל קטן.

- אחוז בעלי השכלה נמוכה או שווה לחטיבת הביניים, היה בשנת 2005 21% וירד בשנת 2012 ל 15.5%.
- הקטנת שיעור בעלי השכלה נמוכה בישראל הינו רב משקל. לשם השוואה, בספרד שיעור בעלי ההשכלה הנמוכה גבוה מאשר בישראל פי 2.5 וירד באותן שנים בשיעור דומה, מ 51% ל 45.4% בלבד.
- אחוז הממוצע במדינות ה OECD לבעלי השכלה נמוכה עומד על כ- 24% בשנת 2012.

הוצאה לאומית

בישראל אחוז ההוצאה לחינוך מהתמ"ג גבוה מממוצע ה-OECD
עומד על 4.2% לעומת 3.8% בשלבי החינוך היסודי,
על-יסודי ועל-תיכוני.

סך ההוצאה על חינוך בשלבי החינוך השונים כאחוז מהתמ"ג, 2011

יסודי, על-יסודי ועל-תיכוני	כל שלבי החינוך	
4.2%	7.3%	ישראל
3.8%	6.1%	OECD
5.4%	7.5%	ניו זילנד
4.4%	7.9%	דנמרק
4.1%	7.6%	קוריאה
4.1%	6.5%	פינלנד
3.9%	6.1%	צרפת
3.7%	6.9%	ארה"ב
3.7%	5.5%	פורטוגל
3.2%	5.5%	ספרד
3.1%	4.6%	איטליה
3.1%	5.1%	גרמניה
2.9%	5.0%	צ'כיה

הוצאה לתלמיד במונחי PPP לפי שלב חינוך (2011)

על-יסודי	יסודי	קדם-יסודי (מגיל 3)	מדינה
5,712	6,823	4,058	ישראל
9,280	8,296	7,428	OECD
62%	82%	55%	יחס ההוצאה לתלמיד בישראל לעומת ממוצע ה-OECD
12,731	10,958	10,010	ארה"ב
8,585	8,448	7,868	איטליה
10,275	7,579	8,351	גרמניה
10,937	9,434	14,148	דנמרק
9,312	8,084	11,088	ניו-זילנד
9,615	7,288	6,725	ספרד
8,676	5,865	5,674	פורטוגל
9,792	8,159	5,700	פינלנד
7,270	4,587	4,302	צ'כיה
11,109	6,917	6,615	צרפת
8,199	6,976	6,861	קוריאה

הוצאה לתלמיד מושפעת משכר מורים נמוך ומספר תלמידים גבוה

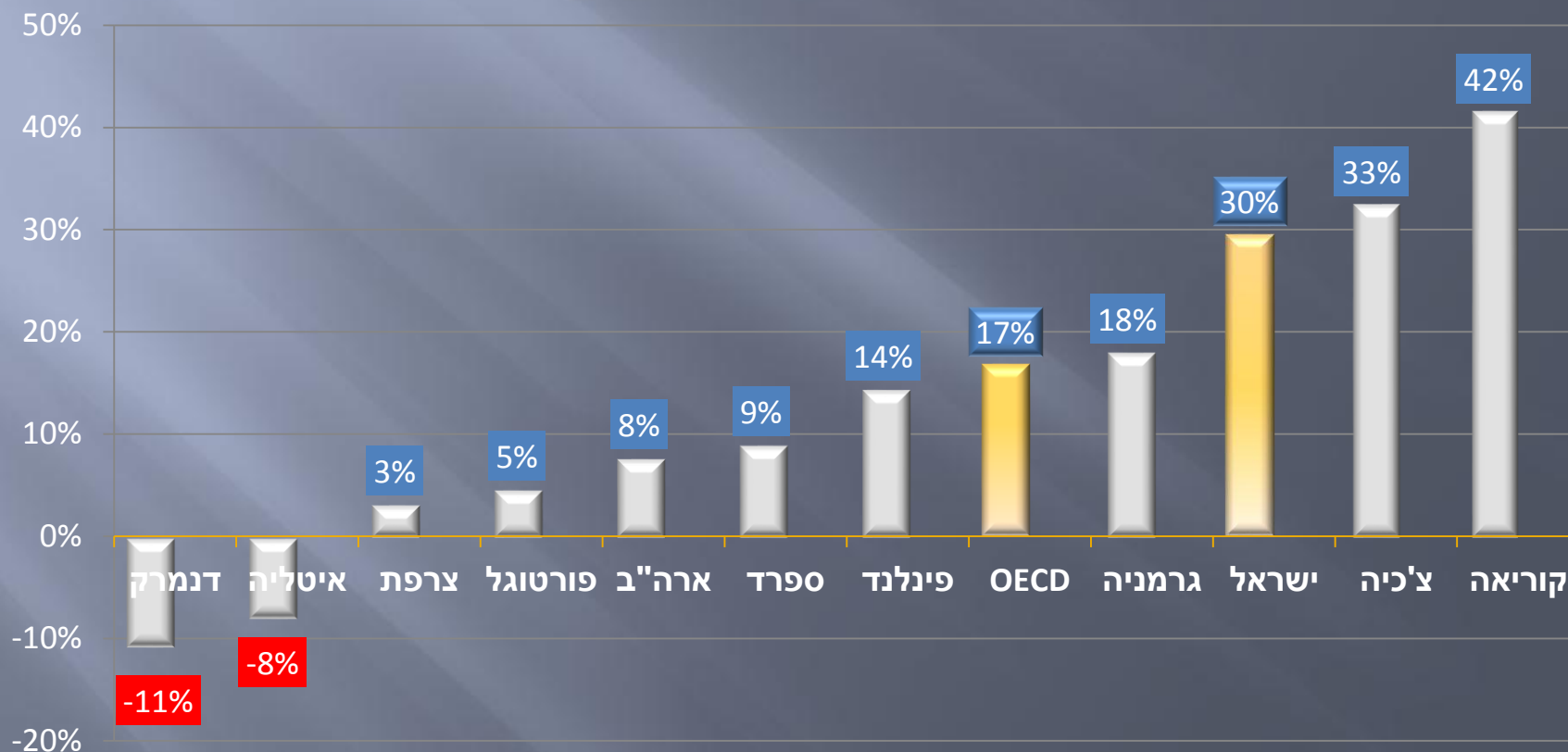
□ הסיבות העיקריות להוצאה פר תלמיד נמוכה בישראל: שכר המורים נמוך ביחס לממוצע ה-OECD ומספר תלמידים הגבוה בישראל (ומכאן, מספר התלמידים הגבוה בכתה) משפיעים על הוצאה קטנה לתלמיד.

□ ההוצאה הדולרית בממוצע לתלמיד בישראל נמוכה מממוצע ה-OECD בכל שלבי החינוך ועומדת על 55% בחינוך הקדם יסודי, 82% בחינוך היסודי (לעומת 72% בשנה שעברה), ו- 62% בחינוך העי"ס.

□ בפרסום ה-EAG2014 מדווח על סך ההוצאה הלאומית, הפרטית והציבורית על מוסדות חינוך. הגידול בהוצאה השנתית לתלמיד בישראל מסתכמת בין השנים 2005-2011, ב- 30% לעומת ממוצע ה-OECD ב- 17%.

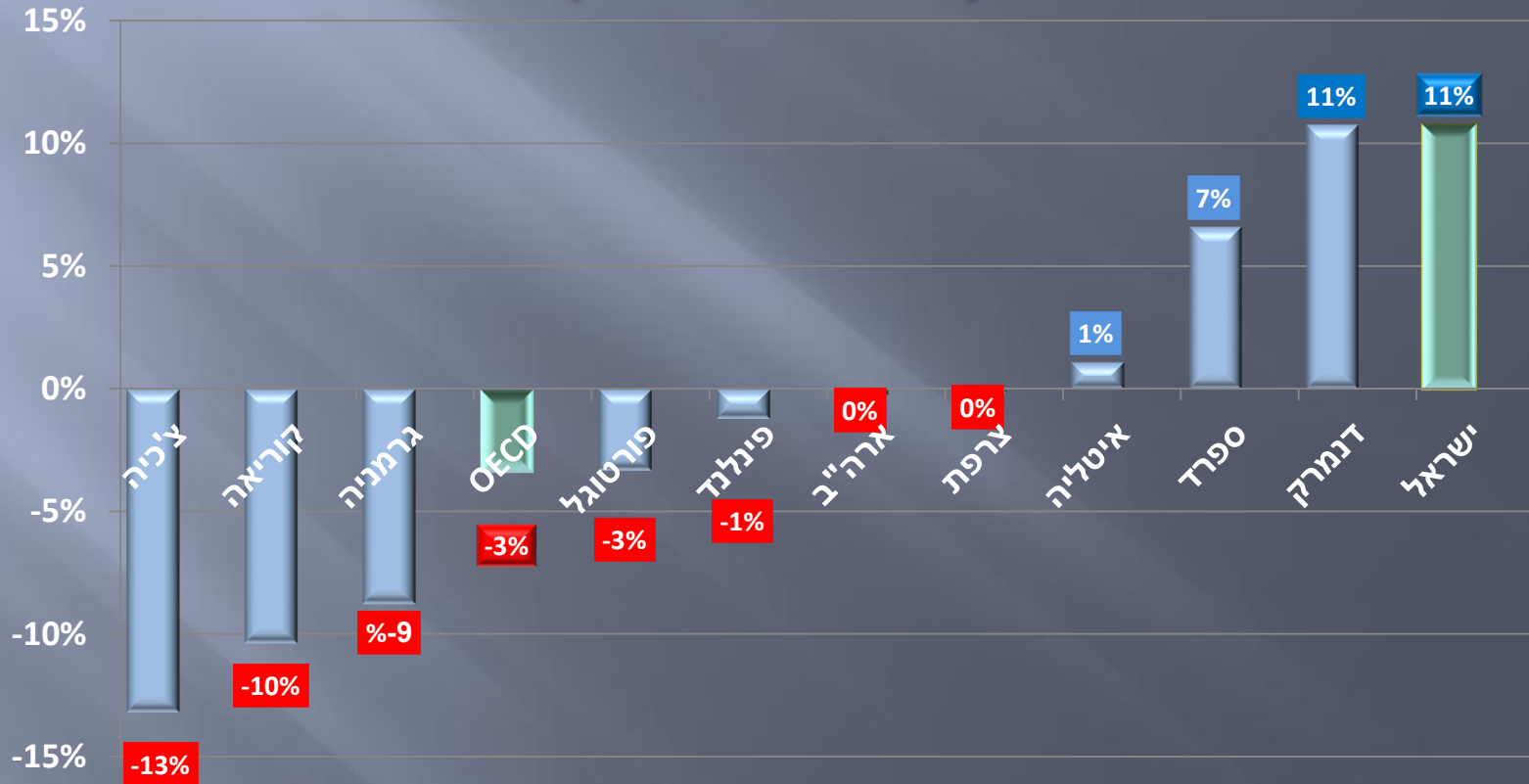

הגידול בהוצאה השנתית לתלמיד* (2005-2011)

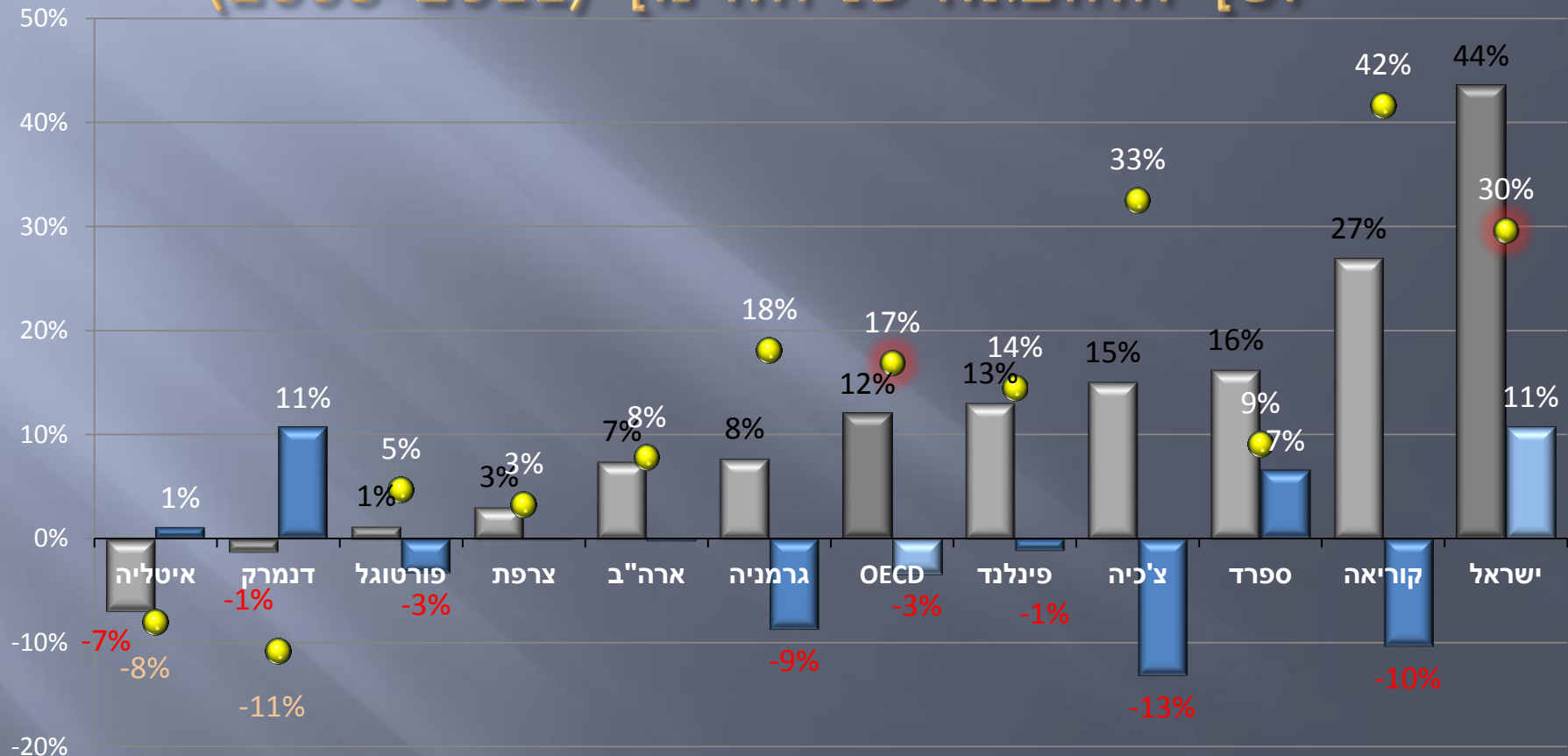
* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

סך הגידול במספר התלמידים* (2005-2011)

* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

הגידול בהוצאה השנתית לתלמיד, מספר התלמידים* וסך ההוצאה על החינוך (2005-2011)

■ השינוי בהוצאה לחינוך 2005-2011
 ■ השינוי במספר התלמידים 2005-2011
 ● השינוי בהוצאה לתלמיד 2005-2011

* כולל חינוך יסודי, על יסודי ועל תיכוני לא שלישוני.

השפעת מספר התלמידים על הגידול בהוצאה על חינוך לתלמיד*, (2005-2011)

- בין השנים 2005-2011 ישראל דורגה במקום השני עם שיעור הגידול הגבוה ביותר על ההוצאה לחינוך, אחרי צ'ילה, ובמקום הראשון בגידול במספר התלמידים.
- הגדלת ההוצאה לחינוך התחלקה בין מספר גדול של תלמידים הנתרם הן מהריבוי הטבעי והן מההגירה החיובית לישראל, כך ששיעור השינוי בהוצאה לתלמיד נשחק יחסית למדינות בעלות ריבוי טבעי שלילי.
- לדוגמא, סך הגידול בהוצאה השנתית לחינוך בין השנים 2005-2011 נמוך בקוריאה מאשר בישראל ועומד על סך של 27%, אך קיטון במספר התלמידים בקוריאה (-10%) לעומת גידול בישראל (+11%) מציג עלייה של 42% בהוצאה לתלמיד בקוריאה לעומת 30% בלבד בישראל.

תודה רבה

PPP – הגדרה

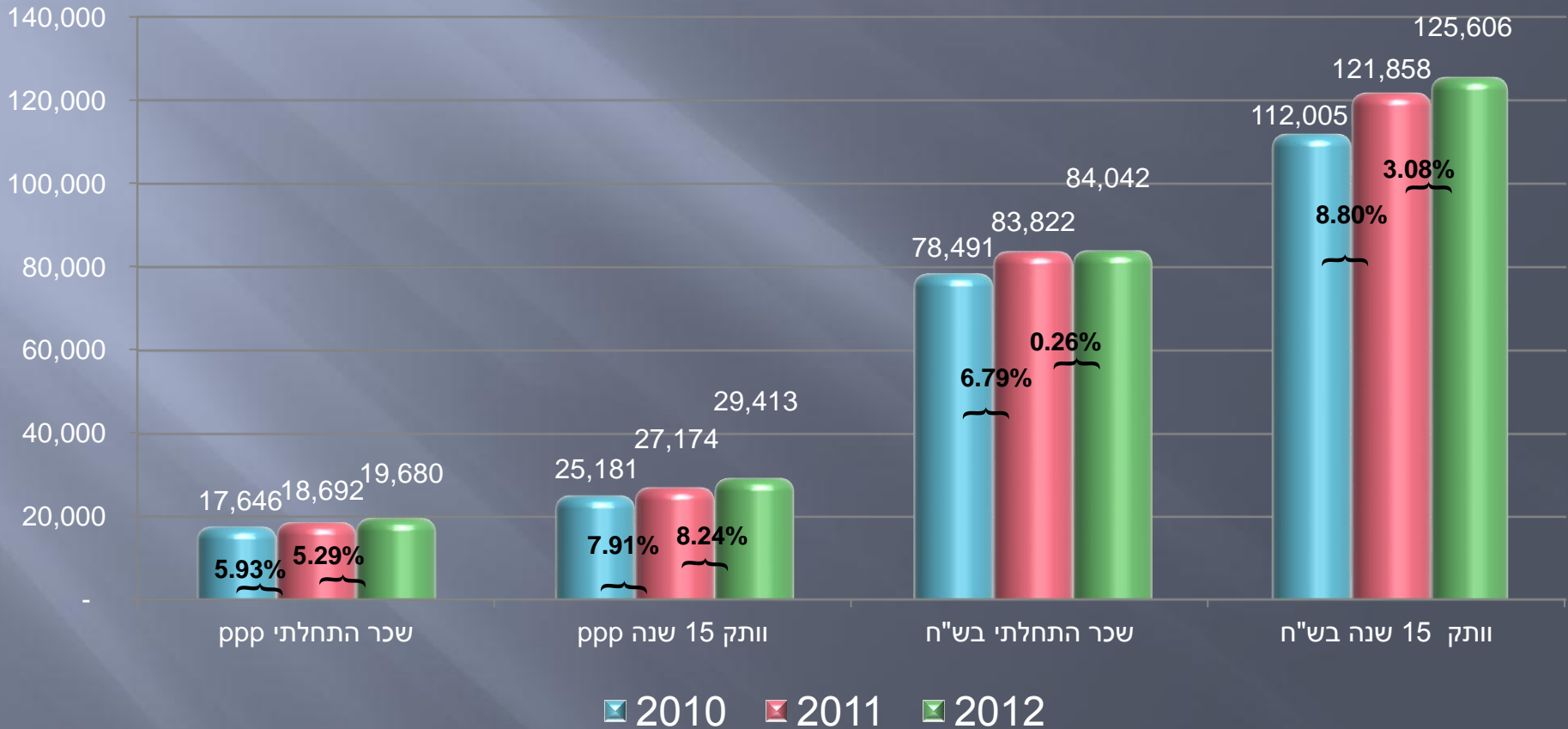
PPP-Purchasing Power Parity, הוא מדד השוואתי המבטא את כוח הקניה של אותו סל מוצרים ושירותים במדינות השונות.

המטרה הינה "לנטרל" את השפעת המטבעות המקומיים באמצעות מכנה משותף.

החל מ 2012 ה PPP בפרסומי ה EAG נמדד לפי כוח הקנייה של הצרכן המקומי (Private Consumption) בהשוואה לצרכן האמריקאי (מדינת הבסיס להשוואה).

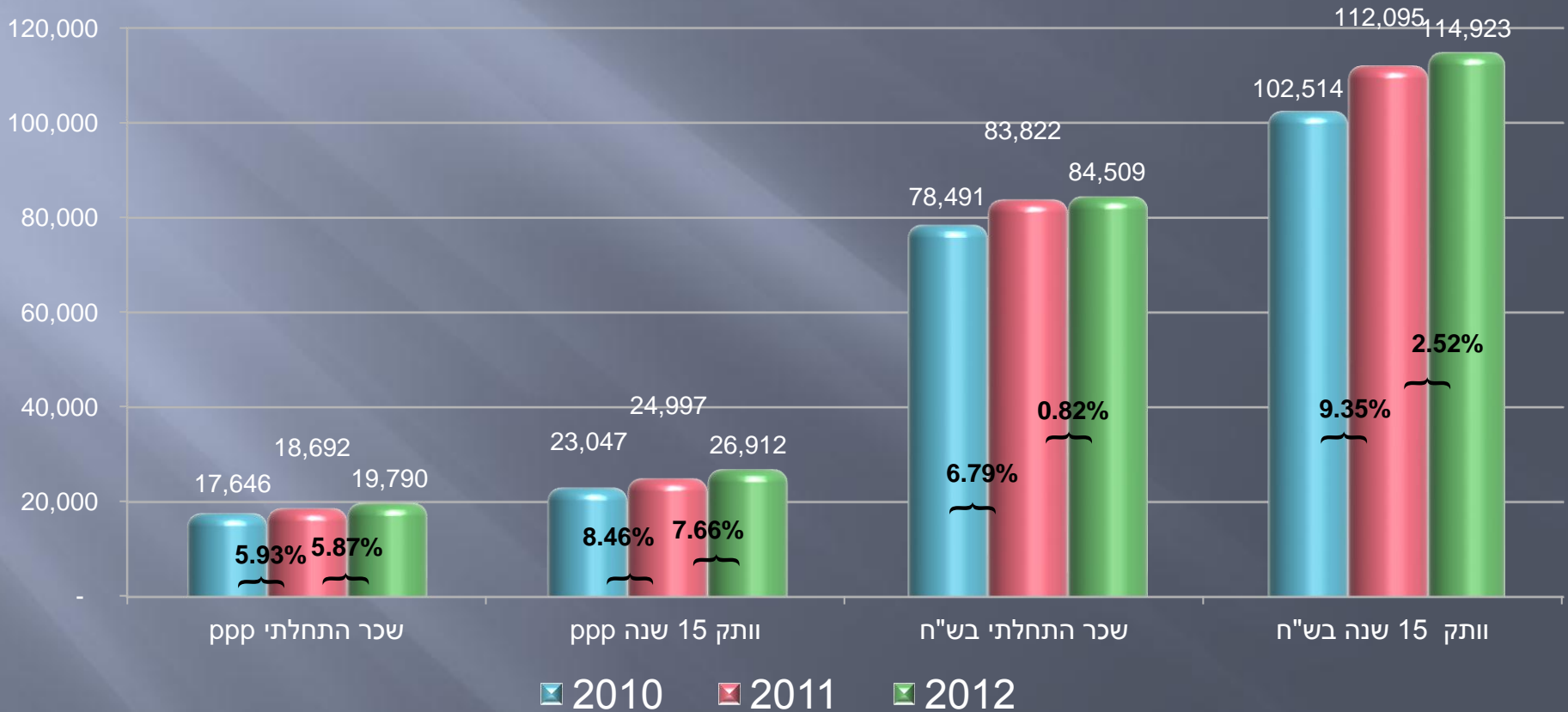
שכר מורים ביסודי בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הכשרה מינימלית B.A

EAG 2014, Table D3.1, p.467, Table X2.4a/b p.551
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4
 EAG 2012, Table D3.1, p.466, Table X2.3a/b p.549-551

שכר מורים בחט"ב בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הכשרה מינימלית B.A

EAG 2014, Table D3.1, p.468, Table X2.4a/b p.552
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4
 EAG 2012, Table D3.1, p.466, Table X2.3a/b p.549-551

המינהל לכלכלה ותקציבים

שכר מורים בחט"ע בישראל במונחי כוח קנייה PPP ובש"ח הכשרה מינימלית B.A.

EAG 2014, Table D3.1, p.468, Table X2.4a/b p.552
 EAG 2013, Table D3.1, p.388, Table X2.3a/b p.421-4
 EAG 2012, Table D3.1, p.466, Table X2.3a/b p.549-551

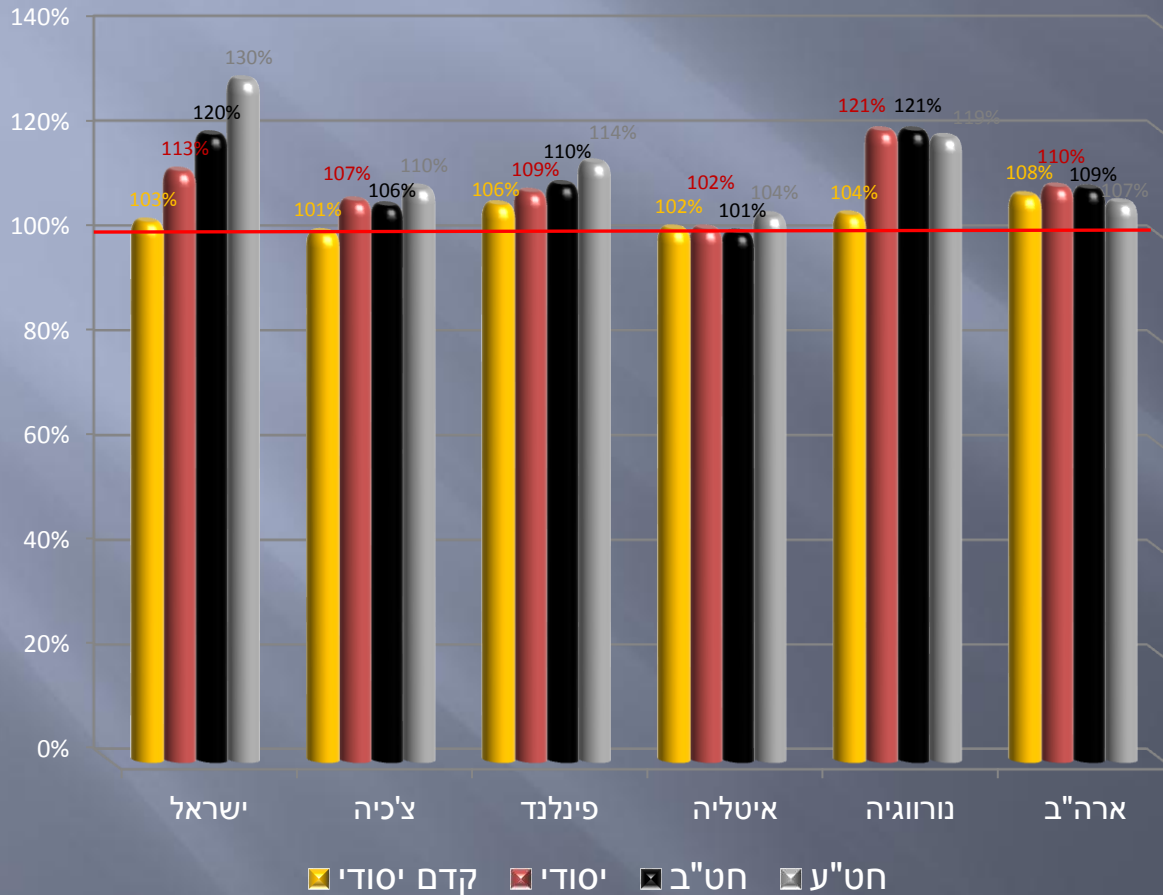
יחס בין ממוצע השכר בפועל של כלל המורים לבין השכר הסטטוטורי של מורה עם 15 שנות ותק, במחירי PPP

חט"ע	חט"ב	יסודי	קדם יסודי	שכר בפועל
33,386	32,228	33,181	30,544	ישראל – שכר בפועל
25,634	26,912	29,413	29,628	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
130%	120%	113%	103%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.
47,165	43,374	41,300	38,253	ממוצע שכר בפועל של מדינות ה-OECD המדווחות
71%	74%	80%	80%	היחס בין שכר בפועל של ישראל למדינות ה-OECD
21,985	20,724	20,743	17,411	צ'כיה
20,063	19,515	19,363	17,224	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
110%	106%	107%	101%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.
52,606	46,968	42,910	31,531	פינלנד
45,986	42,601	39,445	29,638	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
114%	110%	109%	106%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.
39,233	36,947	34,162	34,162	איטליה
37,602	36,577	33,570	33,570	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
104%	101%	102%	102%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.
49,665	46,722	46,722	40,988	נורווגיה
41,652	38,773	38,773	39,235	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
119%	121%	121%	104%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.
53,198	51,487	50,494	48,985	ארה"ב
49,822	47,046	45,998	45,300	שכר סטטוטורי 15 שנות ותק
107%	109%	110%	108%	היחס בין שכר בפועל לסטטוטורי 15 שנה.

המינהל לכלכלה ותקציבים

יחס בין ממוצע השכר בפועל של כלל המורים לבין השכר הסטטוטורי של מורה עם 15 שנות ותק. במחירי PPP

בישראל שכר המורה בפועל גדול משכר הסטטוטורי עבור מורה עם 15 שנות ותק.

הטווח נע בין 3% בחינוך הקדם יסודי לבין 30% בחטיבה העליונה.

השוני בין שני חישובי השכר נובע ממרכיבי שכר שאינם כלולים בחישוב הסטטוטורי בהתאם להגדרות* אך קיימים כחלק מהשכר בפועל במדינות האחרות טווח זה קטן יותר ולעיתים אף שלילי.

שבועות וימי הוראה בממוצע למורה בחט"ב (2012)

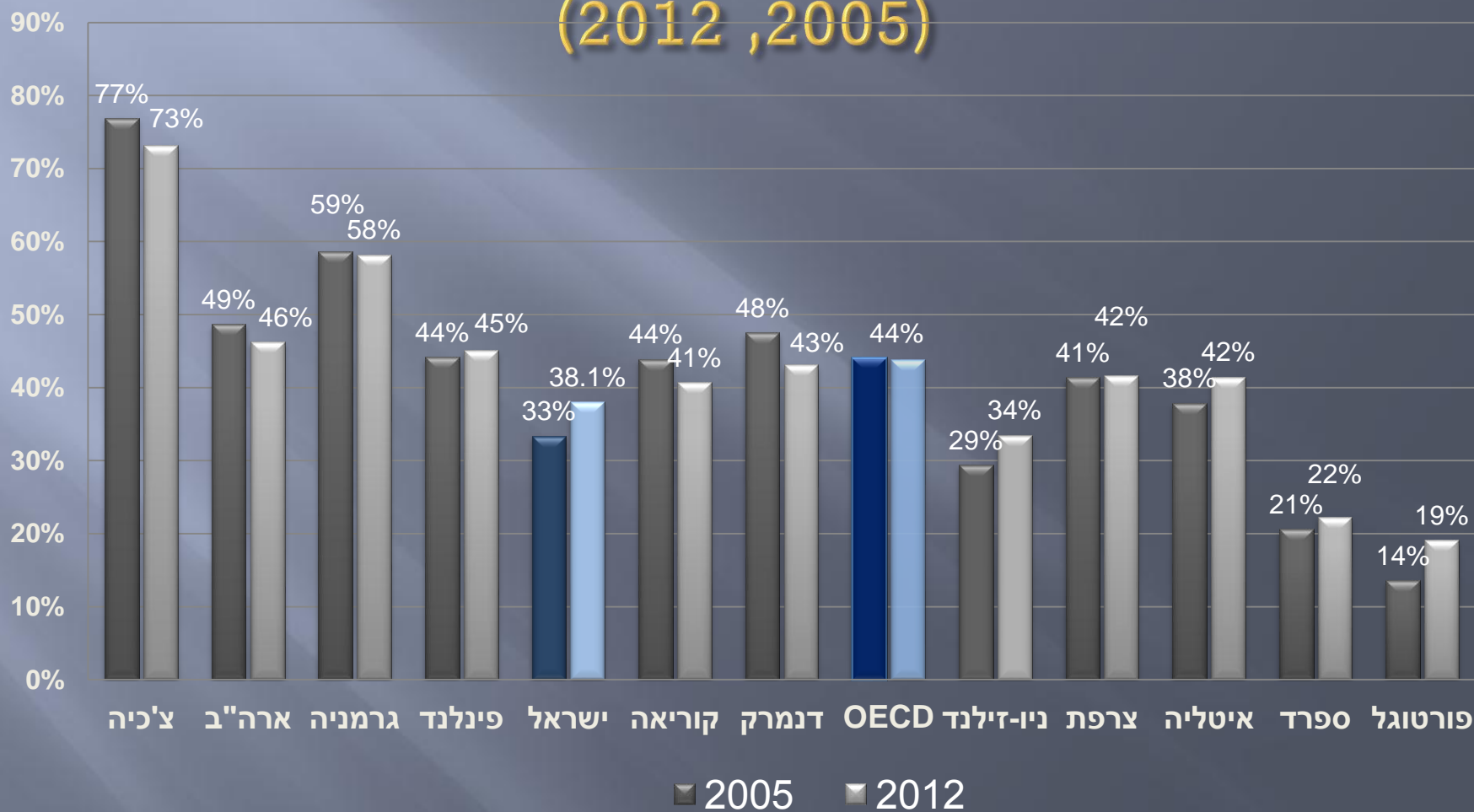

שבועות וימי הוראה בממוצע למורה בחט"ע (2012)

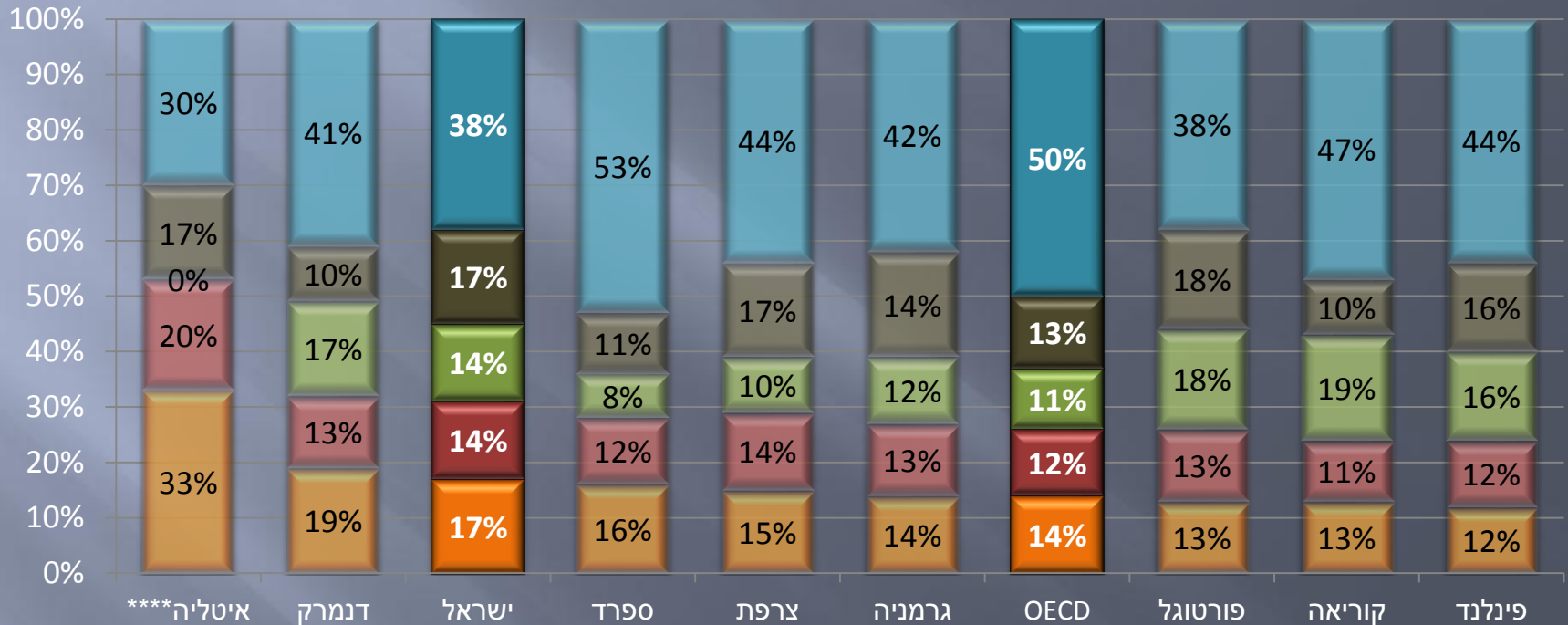
שיעור בעלי השכלה – עד חטיבה עליונה בגילאי 25-64 (2012, 2005)

המינהל לכלכלה ותקציבים

התפלגות שעות לימוד בחטיבת הביניים לפי נושא אחוזים מכלל שעות החובה (2014)

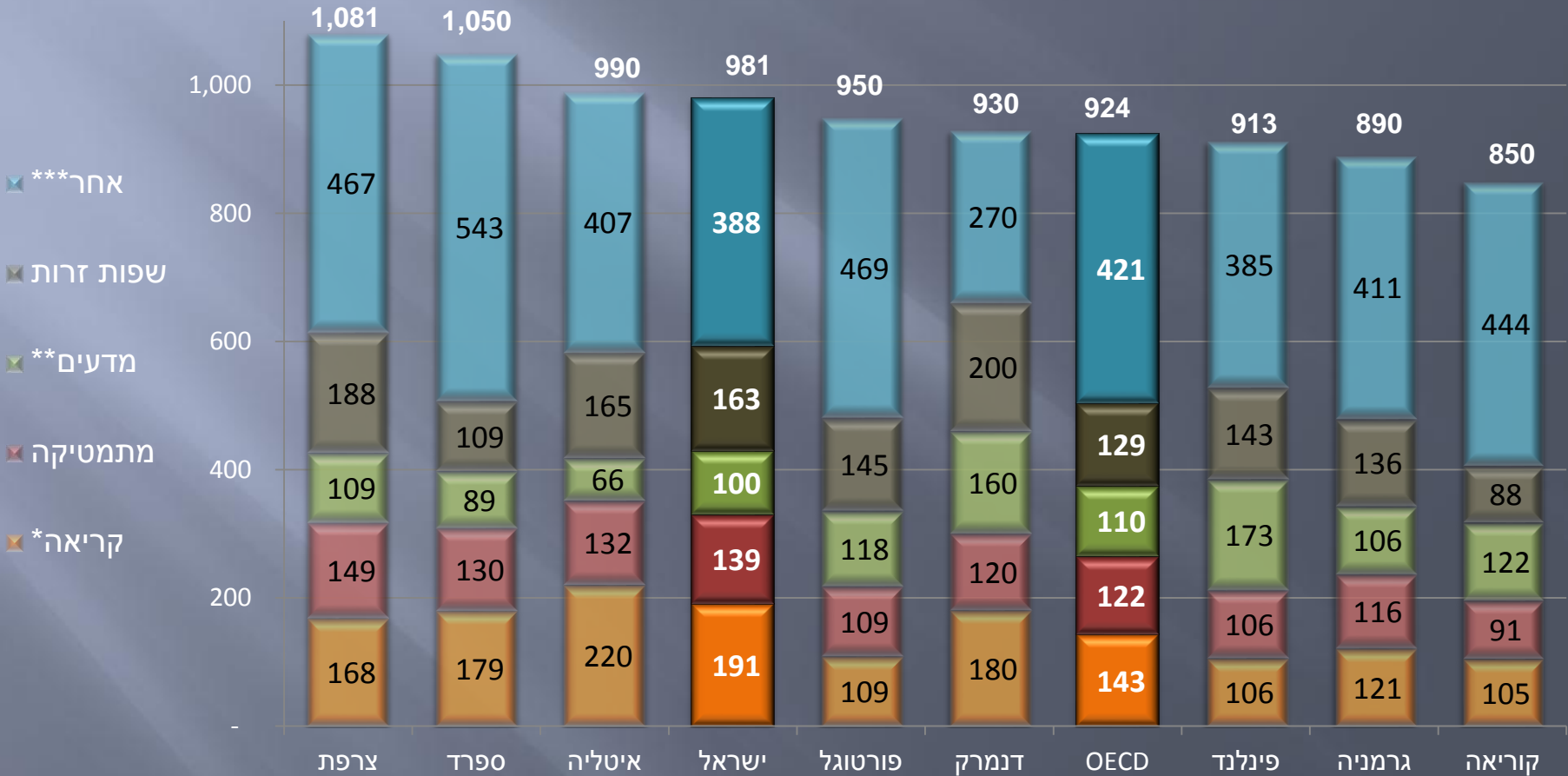
x אחר***
 x שפות זרות
 x מדעים**
 x מתמטיקה
 x קריאה*

* קריאה כולל גם כתיבה וספרות
** מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי

*** אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה.

שעות לימוד לפי נושא - חטיבת ביניים (2014)

*קריאה כולל גם כתיבה וספרות
 **מדעים לא כולל לימוד טכנולוגי
 ***אחר כולל תנ"ך, לימוד טכנולוגי, אומנות, חינוך גופני, כישורי חיים, ג"ג, היסטוריה, מולדת, חברה.